

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petič vrst 1 D, od 10—15 petič vrst 1 D 50 p, večji inserati petič vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petič vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davci posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Dopise sprajma le podpisati in zalostno frankovano.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji		V inozemstvu	
	v Ljubljani	po pošti	Din	1216—
12 mesecev	120—	144—	Din	216—
6	60—	72—		108—
3	30—	36—		54—
1	10—	12—		18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazni, Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

NARODNA IDEJA.

(Misli štajerskega rodoljuba.)

Nacionalna ideja je dandanes neoporečna prva sila ne samo pri strankah, ampak tudi pri vseh narodih in državah. V svetovni vojni se je široko razmahnila in objela celo narode, ki stojijo še na dokaj nizki stopnji kulture. Za to idejo so ljudje živeli in umirali v največjih mukah z nasmehom na ustnicah in v sladki zavesti, da so žrtve velike ideje, ki jih napravi nesmrtno.

Njena moč se da primerjati verski ideji, zlasti v prvi dobi krščanstva, ki si je bila razmeroma v kratki dobi podvrgla ves tedaj znani svet in ki ga je vladala dolga stoletja.

Nacionalna ideja je kljub velikanskemu razvoju še mlada. Dasi je gonilna sila v življenju posamnika, stranke, naroda in države, in dasi se ž njo dandanes računa povsod, vendar še ni zavzela vsakega svojega razvoja. Brezdomno se bo še razvijala, poglobljala in bo narodom zvezda vodnica nekaj stoletij ali morda še dlje. Saj človeštvo hoče in mora imeti vedno kak vzvišen cilj, za katerim stremi.

Pri nas je stopila nacionalna ideja prav v zadnjem času v ospredje, potem naglo se razvijajoče organizacije jugoslovenskih nacionalistov (orjunaši). Podružnice te organizacije so se jele snovati tudi pri nas.

Taka nacionalna organizacija, ki ji je čisti nacionalizem zvezda vodnica in kateri je nacionalna ideja svetinja, lahko zlasti v naših obmejnih krajih mnogo koristi našemu narodu in naši državi. Seveda pa mora biti taka organizacija docela nestransko in morajo k njej pripadati pristaši vseh res narodnih strank. Če se nima zastopnikov vseh strank, mora stremeti za tem, da jih dobi, da se izpopolni. Zato pa se mora izogibati vsemu, kar lahko koga odbija in storiti vse, kar privlači druge. Ako se ne postavi že iz vsega početka na strogo nadstransko stališče, potem je že njeno rojstvo zagrešeno.

S tem seveda še ni rečno, da bi taka organizacija ne mogla imeti svojih principov, za katerimi gre brez oziroma na levo in desno. Saj je možno — četudi ne ravno posebno

lahko — tudi v današnjih toliko različnih, pred katerimi bo imel vsakdo primerni rešpekt, pa naj si bo posameznik ali pa stranka. A tako spoštovanje mora roditi in pridobiti delo in premišljeno postopanje, ne pa spoštovanje, katero rodi teror in palica.

Kričanje, zabavljanje in razbijanje narodu in državi mnogo več škoduje nego pa koristi. O tem imamo že dovolj izkušenj. Sveti ideji je treba tudi sveto služiti.

Taka organizacija bi imela zlasti na naši meji mnogo dela. Omejiti bi se pa ne smela zgolj na mesta in trge, ampak bi morala imeti v vsakem večjem kraju, v vsaki vasi svojo postojanko. Mesto živi od dežele. Narodnih nasprotnikov ne bomo ugnali s terorjem, ampak prišlo jim bomo do živega samo na gospodarskem polju. Nemec ni nikjer občutljiv, kakor le na gospodarski strani.

Do take idealne organizacije je pa seveda še jako daleč. Morda nas sčasoma prisilijo razmere, da pride mo do nje. Ni izključeno, da se polagoma izčim iz sedanjega orjuna kaj takega, dasi po nienih začetkih soditi, ni prav nič upanja. Zdi se, da je orjuna samo nekaj privesek politični demokratski stranki. To pa ne zato, ker so njeni voditelji demokrate, ampak zato, ker v javnosti prav tako nerodno nastopajo, kakor morejo postopati le »mladini«, pa naj si bo v Ljubljani ali v Celju ali v Mariboru. Za nje je značilno in karakteristično »Poslano« v 22. številki »Tabora« pod naslovom »Črni svinjami«. Tam namreč prijemlje »Stražo« in njeno pisanje proti »orjunašem«. Poznamo »Stražo« in vemo, da že dolgo ne pozna rokavice, temveč samo lonar. Tudi bi bilo razumljivo in opravičljivo, če bi kak »orjunaš« osebno prijel »Stražo« za ušesa. Ampak, da organizacija napravi tak napis in se potem tudi podpisuje, ne, to je pa tudi današnje razmere vendarle preveč.

Če ste užaljeni in se vam godi krivica, poiščite si zadoščenja dostojnim potom. Ako se nasprotnik valja v blatu, ne valjajte se še vi sami. Saj se dajo tudi take stvari urediti dostojnim potom. Če pa že mora

kdo opraviti tak posel, naj ga opravi oseba, a ne organizacija.

Tisto »poslano« je dosti več škodovalo organizaciji sami, kakor pa klerikalcem. Naj bi bila to prva in zadnja večja »pomota« orjunašev, katerim naj postane čista nacionalna ideja sveta, nedotakljiva in neoskrunjiva zvezda vodnica, prav tako za lastnega prijatelja kakor za neprijatelja.

Pismo iz Prusije.

Halle a. d. Saale 26. I. 1923.

Po stebrih vse lepaki: velikanski polip izteza svoje tipke proti nemškemu ozemlju. Essen, Dortmund, Hamm, Bochum, Gelsenkirchen se nahajajo že v njegovem neprijetnem ohlumu, skoro tudi Hagen, toda zver sili vedno dalje, proti sredini Nemčije, proti Berlinu. Poleg teh slik se vse polno drugih lepakov, ki pozivajo nemško ljudstvo k edinstvi in vztrajnosti, nekateri dolgovozni, drugi kratki, jedrnat, podpirani od najrazličnejših političnih strank. Vendar vse bolj z zanimanjem kot lepe fraze čitajo mimoidoči poročila o stanju dolarja. Toda če bo dolar v takih kengurjskih skokih brzel navzgor, bo kmalu treba vpeljati okrog reklamnih stebrov ograje in klopi, da se bo človek pred branjem dolarjevega kurza oprlel, oziroma usedel, kajti sicer se mu lahko pripeti, da se sedsede na trdi asfalt. Saj pa tudi ni čuda. Včeraj n. pr. je stal dolar še na 23.000 M. danes je dosegel že višino 27.000 M.

Še hitreje kot dolarjeva vrednost pa rasejo cene. Da sploh upaš pogledati v izložbe, je treba že nadčloveškega napora in poguma: obleke 100.000 M. čevlji 40.000 M. blago meter po 10.000 do 25.000 M. margarina (t. j. pol kg) 2500 do 3200 M. surovo maslo p. 4000 M. meso in klobase p. 4000 M. jajca komad 260 mark, mleko liter 400 M. In kljub temu nam segajo te gorostasne cene le do srca, ne pa tudi do želodca.

S stebrov so izginila vsa naznanila o plesih in zabavah. Odkar so namreč Francozi obiskali Westfalce, da si malo zakurijo z njihovim premočjem, je državni kancelar prepovedal vse plesne in zabavne prireditve. Taka naredba je seveda velikega moralnega pomena in vpliva na pre-

bivalstvo, na drugi strani pa izgubi država važen vir dohodkov, ki bi ji prinesel davek na iztočeni alkohol in obratni davek. Istotako izgube mesta vsled dopada veselničnega davka svoj najboljši dohodek. Da sploh ne omenjam nezadovoljnih oddajalcev veselčnih dvoran, odpuščenih natakarjev, godbenikov, prizadetih liferantov piva, žganja, sodavice, pekov, mesarjev, izvoščkov, damskih frizerjev in vseh tistih ljudi, ki služijo ob takih prilikah lepe denarce.

A ne samo država kot taka, temveč tudi ljudstvo samo kaže velik odpor napram Francozom. Po mno-

gih trgovinah vise tablice: »Francozom in Belgijcem ne prodajamo.« Seveda, če znajo ti Francozi in Belgijci gladko nemški, so boljši postreženi kot marsikak domačin, kot so nam dogaja, če kupujemo v trgovinah, kjer inozemcem ne prodajajo. Tudi nekateri hotelirji ne sprejemajo več teh dveh prijaznih sedov pod svojo streho. Dasi ravno s tem prav nič ne pomagajo ruhrskim bratom v zasedenem ozemlju, pokajo vendar jasno svojo voljo in čustva, kar je dovoljeno vsakemu človeku pod božjim solncem.

B. K.

F. J.

Inicijatorji svetovne vojne.

III.

Vodilna misel Viljema II. pri pripravljanju svetovne vojne je bila ideja germanske ekspanzije proti vzhodu. Zgradba nemškega mostu iz Berlina v Bagdad je bila mogoča le preko mrtve Srbije. Zato je moral biti avstrijski ultimatum nesprejemljiv. Srbijo je bilo treba vničiti. Samo ponižanje te predstraže velike Rusije bi za prešerno ambicije nemškega Imperatorja ne bilo imelo nikake vrednosti. Pri tem seveda svetovna vojna najbrž ni bila njegov prvotni namen. Zločinsko pa je bilo, da je hotel doseči vničenje Srbije in prosto pot v Orijent tudi za grozno ceno svetovne vojne.

Takoj po izročitvi avstro-ogrskih note v Beogradu, 23. julija 1914, se začne akcija nemške diplomacije v teroristični smeri. Nemški poslaniki se napotijo k vladam, pri katerih so akreditirani, ter resnih obrazov zagotavljajo, da je položaj zelo nevaren. »Konflikt je omejen na Avstrijo in Srbijo« — zatrjujejo — »če bi se pa hotela vmešavati vanj katerakoli druga država, bi bile posledice nepreračunljive.«

Tudi nemški poslanik v Parizu se je podal v francosko ministrstvo zunanjih zadev ter je v imenu gospoda Jagowa Francozom ljubeznivo razodel, da jim bo Nemčija napovedala vojno, če bi jim prišlo na misel, nastopiti v interesu miru.

Vaša želja je torej, naj se ne brigamo za spor — mu reko zastopniki francoske vlade. »Brigajte se torej zanj sami. Svetujte Avstriji, naj ne stavlja pretiranih zahtev, saj ste njeni zavezniki.

Ali hočete, da Vas potegne seboj v vrtimec?»

»Vplivajte vendar na rusko vlado« — odgovori nemški poslanik.

»Vplivajte predvsem na avstrijsko; saj priznavate sami, da se konflikt ne da lokalizirati.«

Cesar Viljem je bil seveda eden prvih, ki so bili obveščeni o koncilantni vsebini srbskega odgovora na avstrijsko noto. Smešno bi bilo misliti, da mu tega odgovora niso brzojavili že 25. julija zvečer. Vendar piše Viljem čelo po svojem povratku s potovanja Jagbwa dne 29. julija: »Srbski odgovor, ki sem ga pravkar prejel, je po mojem mnenju za donavsko monarhijo popolnoma zadovoljiv. Srbske rezerve v nekaterih točkah se bodo dale premostiti potom pogač. Najponižnejša kapitulacija je dosežena in z njo odpade vsak povod za vojno...«

Kako modro se te besede! Če bi jim Viljem ne bil dostavil nič, bi bil s tem najbrž rešil življenje milijonov ljudi in rešil bi bil sebe in nemško cesarstvo. Toda njegova častihlepnost mu ni dala mira in nadaljeval je pismo tako, kakor mu je narekovala njegova nasilna narava: »Seveda je srbski odgovor zgolj kos papirja in njegovi vsebini ni pripisovati posebne važnosti, dokler besedam ne sledi dejanja. Srbi so orijentalci in kot taki lažnivci in licemerji, ki dobro vedo, kako se kdo vodi za nos. Da se njihove oblike vresničijo, bo treba še lahkega pritiska, ki bi se dal izvesti tako-le: Avstrija naj zasede Beograd in naj ostane tam tako dolgo, da se izpolni vse njene zahteve. To bi bilo že

A. E. W. Mason:

13

KLIC NA POMOČ.

Roman.

Čez celo sobo je bila razlita neka posebna nežnost in Ricardo je občutil, da je Celija dala sobi nekako svoj vtis. Wethermill je stal pri strani in nejevoljno gledal, kako je policija oskrnila to sobo.

Takih občutkov pa ni imel Hanaud, vzel je v roko ozko usnjeno škaflijo za dragulje in jo odprl; v enem oddelu je bil nakit, drugi pa so bili prazni. Hanaud ga je držal toliko časa odprtega v roki, da je Besnard postal nemiren.

»Saj vidite, da ni ničesar notri,« je rekel in tu je nenadoma pristopil Wethermill.

»Da, vidim,« je suhoparno rekel Hanaud. Bil je to predal, narejen za par dolgih uhanov brezdomno, ki jih je Ricardo videl v vrtu, kako so se lesketali.

»Dovolite, monsieur, da pogledam?« je vprašal Wethermill in vzel škaflijo v roke. »Da,« je rekel, »uhani gospodične Celije,« in je zamisljeno vrnil škaflijo.

Prvič se je vmešal v preiskavo. Za Ricarda je bil vzrok jasen. Harry Wethermill je sam podaril te uhane Celiji. Hanaud je dal škaflijo nazaj na njeno mesto in se obrnil.

»Nam ni tu ničesar več ogledati,« je rekel. »Upam, da se nikomur ni dovolil vstop v to sobo.« In odprl je vrata.

»Ne, nikomur, izvenredni Heleni Vauquier,« je odgovoril komisar.

Ricardo je bil nezadovoljen radi take brezskrbnosti. Še celo Wethermill se je začudil. Hanaud pa je mirno zaprl vrata.

»Oho, služkinja,« je rekel. »Torej je koncu!«

»Slaba je še,« je rekel komisar. »Toda mislim, da je potrebno, da doženemo, kako je bila Celija Harland oblečena, ko je zapustila hišo. Govoril sem z gospodom Figuriotom o tem in dal mi je dovoljenje, privedi Heleno Vauquier sem, ki nam edina more to povedati. Privedel sem jo sam sem, ravno predno ste vi prišli. Ogledala si je garderobo, da določi, kaj manjka.«

»Je-li bila sama v tej sobi?«

»Niti za trenutek,« je s trdim glasom odgovoril Besnard. »Jaz sam sem bil v sobi ves čas in sem pazil na njo.«

»To je bilo ravno, predno sem prišel,« je rekel Hanaud. Brezobzirno je stopil k odprtemu oknu, ki je gledalo na cesto, se sklonil ven in pogledal doli na vogal, okoli kojega je bil prišel s svojimi prijatelji, natanko tako, kakor je bil prej storil komisar. Nato se je obrnil nazaj v sobo.

»Katera je bila zadnja omara, ki se je je dotaknila Helena Vauquier?« je vprašal.

»Tale.«

Besnard je odprl omaro, ki je stala poleg okna. Na dnu predala je ležala svetlo barvana obleka.

»Rekel sem ji, naj počaka,« je dejal Besnard, »dokler nisem videl, da prihajate. Vzela je to obleko tu ven in rekla, da ničesar ne

manjka. Tako sem jo vedel nazaj v njeno sobo in jo pustil tam z usmiljenko.

Hanaud je vzel obleko iz predala, jo stresel proti oknu, jo obračal na vse strani, tipal njene robe in jih držal na svoje oči, nato jo je mirno zavrnil in položil nazaj v omaro.

»Sedaj mi pa pokažite prvo omaro, ki se je je dotaknila.« Tu je pa vzel ven plašč, ga nese k oknu in ga še mnogo bolj natančno pregledal. Ko je končal, ga je dal Ricardu, naj ga položi nazaj, in stal za trenutek ali dva zamisljen. Ricardo je pregledal plašč, toda ni našel ničesar izrednega. Bil je prav lep plašč, fino izdelan, toda stvar, o kateri se pač ne bi dalo dosti premišljati. Začuden je dvignil glavo in opazil, da ga Hanaud opazuje z zabavnim nasmehom.

»Ko bo gospod Ricardo tole spravil,« je rekel, »gremo pogledat, kaj nam bo Helena Vauquier povedala.«

Sel je zadnji iz sobe, jo zaklenil in spravil ključ v žep.

»Če se ne motim, je soba Helene Vauquier zgoraj,« je rekel in se obrnil proti stopnicam. Tu pa je stopil naprej mož v navadni obleki, ki je čakal in je imel v roki tenko, dolgo vrstico.

»A. Durette,« je zaklical Besnard. »Gospod Hanaud,« poslal sem ga danes zjutraj v prodajalno v Aixu z vrstico, ki so jo našli zavezano okoli vratu gospe Dauvray,« Hanaud je stopil korak naprej.

»Dobro! Ste kaj odkrili?«

»Da, monsieur,« je rekel Durette. »V prodajalni gospe Corvala, Rue de Casino, je mlada dama v temnosivi obleki kupila vrstico

te vrste par minut po devetih včeraj zvečer. Bilo je to ravno v trenutku, ko so zapirali prodajalno. Pokazal sem Corvalu fotografijo Celije Harland, ki mi jo je dal gospod komisar iz sobe Dauvray, in spoznal je v njej gospodično, ki je kupila vrstico.«

Ko je Durette končal, je nastal popoln molk. Cela skupina je stala kot okamenela. Niti eden ni pogledal Wethermilla, še celo Hanaud je obrnil svoj pogled proč.

»Da, to je zelo važno,« je rekel kruto. Obrnil se je in šel navzgor v spalnico Helene Vauquier in drugi so mu sledili.

Šesto poglavje.

Pričanje Helene Vauquier.

Usmiljenka je odprla vrata. V sobi je sedela Helena Vauquier, naslonjena nazaj na stol. Izgledala je bolno in njen obraz je bil zelo blede. Ko so vstopili Hanaud, komisar in ostali, se je vkljub temu dvignila. Ricardo je spoznal, da jo je Hanaud pravilno popisal. Pred njimi je stala krepka, debela ženska petintridesetih ali štiridesetih let v čedni temni obleki, z resnim obrazom kmetice, častljivo in ponosno. Izgledala je tako, kar je bila, zaupna služkinja starejše gospe. Na njenem obličju je bilo nekaj temnega.

»O, monsieur,« je začela, »pustite me, da orem od tod — kamorkoli — v ječo, če hočete. Toda, da bi ostala tu — kjer smo bili toliko let tako srečni — in gospa leži spodaj v spalnici, ne, tega ne moremo prenesti.«

Zgrudila se je na svoj sedež in Hanaud se ji je približal.

tisoč funtov. Odslej ostane še nadalje podjetju na čelu, toda izplačevalo se mu bo le nekaj čisto malga. Tovarna pa je odslej last njegovih delavcev, ki so se tekom let trudili, da se je podjetje postavilo na trdne noge. Delavstvo voli direktorja, kateremu pripada poleg Dix še pet izkušenih nameštencev. Določeni so deleži po 100 do 700 funtov, odgovarjajoči službeni dobi. G. Dix ob vsaki priliki s ponosom naglašja, da je njegovo podjetje edino v Ameriki, v katerem delavci niso nikdar štrajkali, ker je vedno pošteno skrbel za nje, delavci pa so mu skrb plačali s poštenim svojim delom. Sedanja ustanova je zahvala za to.

— g Petroleja se je v Zedinjenih državah pridelalo lansko leto 550.000.000 barelov, to je za 20 milijonov barelov več nego leta 1921.

Velik polom tržaške trdke Hacker & Kraus.

Par dni že se v Trstu ne govori o ničemer drugem nego o velikem polomu trgovske trdke Hacker & Kraus, ki izkazuje primanjkljaja 5.200.000 lir. Ta polom je prišel čisto nepričakovano, kajti vsa tržaška trgovska javnost je sodila, da je ta trdka ena najboljših v tržaškem mestu. Trdka je tržila z različnim blagom v Jugoslavijo in Avstrijo. Družabnik Kraus se je počel poleg trgovine še s posebno vlogo s špekulacijo z valutami, kar je prineslo trdki propast. Hacker in Kraus, oba češkoslovaška podanika, sta imela svojo trgovino v ulici Genova 13, ki je bila vpisana v trgovski zbornici od meseca januarja 1921. V družbo sta stopila s kapitalom okoli 100.000 lir. Izvažala sta posebno tekstilno blago v Jugoslavijo, in kupčija je šla zelo dobro. Hacker je nakupoval blago, Kraus pa je potoval po Jugoslaviji in prodajal. Ko so nastale s strani jugoslovenske vlade neke težave za italijanski uvoz glede tekstilnega blaga, sta se lotila kupčevati s kavo in kolonialnimi stvarmi. Tudi to jima je šlo dobro izpod rok. Da bi se z lahkoto premostovale valutne težave, si je Kraus preskrbel v Zagrebu zalogo v jugoslovenski valuti. Po tej poti pa je Kraus prišel do špekulacij z valuto. Hacker se je nahajal pred kratkim v Jugoslaviji, kjer so mu nekatere trdke v njegovo veliko presenečenje predložile plačila za okoli 800.000 lir. Ko se je vrnil v Trst, je zahteval pojasnila od Krausa, pa ga ni dobil, marveč mu je le obljubil, da mu čez par dni vse pojasni in pove, za trenotke pa naj počaka. Slednjič je dobil od njega obvestilo, da je špekuliral z jugoslovenskimi dinarji in da so se mu razne špekulacije ponesrečile, med temi v zadnjih dneh ena za 12 milijonov 500.000 dinarjev. Hacker je nato rekel, da ni drugače, nego da naznan pri oblasti insolventno trdke. Zapletene so v to stvar nekatere zagrebške in nekatere tržaške trdke, ki jih zadene gotovo velika izguba. Raznašajo se številne govorice, da bi se dal polom na kak način pokriti, toda to bo najbrže nemogoče. Oblast se sedaj bavi s to zadevo.

Prošnja prijateljem in dobrotnikom našega muzeja.

Našemu kulturnemu ustavu je pomnil domač strokovnjak vrsto grških in jugoslovenskih novcev na prodaj. Prav teh potreba muzej dosedaj popolnoma. V novi orientaciji so postali ti mali svetoči starodavne jugoslovenske kulture in državnosti še neprimerno važnejši, kakor so bili kdaj prej. Ker pa naš muzej vsled draginskih odnosa le na zmoro potrebne vloge, bi omenjeni ponudniki počakali, ako bi se v dolednem času dobila po prostovoljni nabirki v to potrebna vsota, bodisi v gotovini, ali v starih, posebno srebrnih in zlatih novcih ter pisemskih znamenjih, v prvi vrsti starejših.

Zato se obrača podpisano ravateljstvo do vseh plemenito mislečih sodelavcev in posestnikov starega denarja in pisemskih znamk, s prošnjo, da blagovolijo prispevati v to svrhu.

Da bi bili ti prispevki pod čim sigurnejšim nadzorstvom in spravljeni na varno, se je stavila Kmetiska posojilnica v Ljubljani za to zadevo na razpolago, da sprejema in hrani darove in gotovino obrestuje. Za stare novce in znamke bi poslovala posebna komisija, sestavljena iz strokovnjakov v numizmatiki in filateliji.

Razen starih novcev, kakor so dvantsefci, lotarji in drugi srebrni ali zlati novci, prihajajo v poštev grški in rimski iz zlata, srebra, bronca ali brona, dalje srednjeveški in drugi. Navadno je pri nas itak to blago brez namizmatične veljave, njihova vrednost je samo v zlatu ali srebri. Pisemske znamke, posebno iz prejšnjih let (1850 do 1875) leže morabit v kakem pozabljenem predalu, prilepljene na ovulji; kdor bi jih hotel darovati za muzej, t. j. javni namen, naj jih blagovolijo vnositi naložene.

Vse darove bi omenjena komisija z zahvalo javno potrdila.

V Ljubljani, 19. januarja 1923.

Ravateljstvo doželnega muzeja v Ljubljani.

Dr. Jos. Manjani I. r. ravnatelj.

Ravateljstvo Kmetke posojilnice v Ljubljani.

Dr. Janko Kersnik I. r. ravatelj.

Politične vesti.

— Konec komunistično klerikalne koalicije. Beogradsko »Vreme« poroča iz baje docela zanesljivega vira, da se je razbila komunistično - klerikalna koalicija v Ljubljani in poudarja: »Dasi je Peričeva skupina socialistov in komunistov paktirala s klerikalci pri zadnjih volitvah v Ljubljani, vendar je, kakor smo iz zanesljivega vira izvedeli, definitivno odločeno, da komunisti s Peričem eventualno tudi s socialistnimi demokratami samostojno nastopijo pri predstoječih volitvah v narodno skupščino.

— Jugoslovensko udruženje Društva narodov. Tajnik jugoslovenskega udruženja Društva narodov odvetnik Vasa Jovanović je podal ostavko in na njegovo mesto je imenovan Milata Novaković, profesor mednarodnega prava na beogradskem vseučilišču.

— Povratak ministrskega predsednika Pašića. Po poročilu iz Beograda se je sredi ob 7.30 s posebnim vozom povrnil ministrski predsednik g. Nikola Pašić iz Skoplja, kjer je priredil velik politični shod radikalne stranke za južno Srbijo.

— Medzavezniški dolgovi. Ameriški listi so priobčili točne številke medzavezniških dolgov, ki so razdeljeni takole: Ameriki dolgujejo: Angleška 4 milijarde 573.000.000 dolarjev, Francija 3.623.000.000, Italija 1.809.000.000, Belgija 409.000.000, Rusija 211.691.000, Jugoslavija 54.653.000, Rumunija 38.668.000, Grška 15.000.000, skupaj 10.733.822.000 dolarjev. Angleški dolgujejo: Francija 650.000.000 f. št., Rusija 607.000.000, Italija 476.850.000, Belgija 106.911.000, Jugoslavija 24.291.000, Rumunija 22 milj. 689.000, Grška 22.578.000, Portugalska 18.575.000, Francija pa so dolžne: Rusija 6.040.000.000 frankov, Belgija 3 milijarde 684.000.000, Jugoslavija 1.808.000.000, Rumunija 1.181.000.000, Grška 861 milj. in Italija 49.000.000.

— Nečloveško postopanje z vojnimi invalidi. Po odredbi moskovskega sovjeta so izgnani iz Moskve vsi vojni invalidi, ki so živeli do sedaj v invalidskih domih. Invalidi-rdečearmejci se niso hoteli pokoriti tej odredbi, nakar so jih proglasili za vstaje in poslali proti njim milico. Sovjetska milica je postopala z invalidi skrajno surovo. Sovjetski listi so priobčili odkrito pismo vojnih invalidov Ljenu, v katerem oni protestirajo proti tej odredbi in zahtevajo, da se milico za to postopanje kaznuje.

— Židovska armada. Ameriška »Chicago Tribune« je priobčila senzacijsko poročilo svojega odeskega poročevalca o organizaciji na jugu sovjetske Rusije močne židovske armade. »Prvič izza svetopisemskih časov,« pravi dopisnik, »razpolaga židovski narod z močno armado, ki je sposobna ščititi življenje in interese petmilijonskega židovskega prebivalstva Rusije. Ta armada je organizirana pred enim letom in je v marsičem podobna irlandski armadi Mihaila Kollinsa. Skupno število znaša 500 tisoč mož, oboroženih s puškami in strojinami. Odredi se nahajajo v vseh mestih ukrajske republike, kjer živi židovsko prebivalstvo. O vsem tem se je prepričal dopisnik ob priliki svojega potovanja iz Moskve v Odeso. Prva vest o obstoju židovske armade se je razširila v Harkovu, kjer se nahaja njen glavni stan. V Kijevu je to dejstvo znano že davno, v Žitomiru in Beričevu pa deluje armada javno. V evidenci vojaškega službovanja so vsi moški od 18. do 50. leta, kar znaša po izjavi dopisnika pol milijona baionetov. Stalni kader v mirnem času znaša do 100 tisoč mož. Vzrok organizacije armade so sedanjí izgedi proti židovskemu prebivalstvu, ki po svoji krutosti prekašajo vse strahote carizma. V večjih mestih z židovsko večino se armada ne vmešava v poslovanje vlade in ne demonstira svoje moči, zato pa brezobzirno nastopa proti vsakomur, ki ji ne ugađa. Bili so slučajni, da so oboroženi židje ubili rdečearmejce, ker so jih sumili, da so se udeleževali izgrediv. Židje hodijo sedaj povsod korajžno in se nikogar ne boje. Sovjetom baie ta armada ni nič kaj všeč, toda pomagati si ne morejo.

— Mobilizacija pomorščakov. Iz Rige poročajo, da je revolucionarni vojni svet sklenil poklicati pod orožje vse rezervne pomorščake in častnike v starosti do 40 let.

— Iz Bolgarije. Dopisnik lista »Novoje Vremja« poroča iz Sofije, da je prišel iz Odeje v Varno parnik, ki je pripeljal Kozeškovo in Jakiru 100 tisoč dolarjev. Bolgarski komunisti, ki so bili že dva meseca brez denarja, so takoj oživeli. V »Kontinentalu« (šah bolševikov) so priredili ob tej priliki slavnost. Vseh 150 bolševiških uslužbencev je dobilo plačo za dva meseca. Znan komunistični agitator Caikin, o katerem se je govorilo, da je imenovan za poveljnika tihoceanske flote, se je z istim parnikom vrnil iz Odeje v Varno. Ker je pa zvedel, da za njegov prihod v Bolgarijo ni primeren čas, se je vrnil v Rusijo. Pomočnik sofijskega poveljnika mesta Trifonov je baie povabil v Moskvo, kjer mu predlagajo mesto poveljnika čezvračke.

Celjska afeta.

V četrtek 1. t. m. so celjski Nemci priredili v Unioinu svojo predpustno veselico pod naslovom »Jagaballa«. Enake prireditve so imeli že lani in predlanskem. Lani in predlanskem se nad tem ni nihče izpodtkal. Letos pa so z gotove strani označili to prireditev za politično in iredentistično ter razvili živahno agitacijo v to, da se izsili prepoved te prireditve. Ker vlada ni imela nobenega pravnega povoda, da bi to predpustno veselico prepovedala, se je že v četrtek dopoldne razširila vest, da se je osnovala v Celju organizacija, ki si je nadelala namen to prireditve celjskih Nemcev za vsako ceno preprečiti, ako »ne mijo, pa s silo«. Vlada je o tem izvedela in je sklenila ukreniti vse potrebno, da se ta nepolitična prireditev lahko mirno vrši. Vlada je v to svrhu dala zastražiti z orožniki in policijo vse dohode hotela Union in poskrbelja je tudi za mir in red na ulici. Šele po polnoči je prišlo na celjskih ulicah do protinemskih demonstracij in neznatnih incidentov. Demonstranti so navadili na Kosovo Narodno kavarno, ki je zbirališče Nemcev, kjer so razbili nekaj stolov in zdrobili šipo ter nato demonstirali še pred uredništvom »Cliffier Ztg.«. Do kakšnih sponadov med Nemci in Slovenci ni prišlo. Vse vesti, ki vedo povedati o ranjenih, so izmišljene. Takisto je izmišljena tudi vest, da je v hotelu Union bila vržena smrdljiva bomba in da so se »Jagaballa« udeležili tudi številni tuzemci.

Ker je očividno, da je bila celjska »afeta« umetno narejena in ima služiti zgolj govorim političnim ciljem, ne moremo deliti ogorčenja, ki ga markira mladinsko glasilo napram dogodkom v Celju. Kakor stojimo odločno na stališču, da ne smemo tvehati, da bi se kdaj pri nas zavzemale Nemci v našem političnem življenju dominirajočo pozicijo, tako ne moremo tudi pritrditi mnenju, da bi se z ozirom na to moralo zabraniti Nemcem tudi vsako udeleževanje v čisto družabnem oziru. Pri tem nas ne moti nič to, ako Nemci v sosednji Avstriji postopajo proti našim koroskim rotakom drugače ter s terorjem in nasiljem zabranjujejo vsako najedolžnejšo prireditev. Mnenja smo, da smo v svoji narodni državi močni dovolj, da nam nemške prireditve po vzorcu »Jagaballa« ne morejo škodovati. Čudimo se, da gotovi gospodje sedaj govorijo o nemški nevarnosti, dokim so še nedavno po svojih elastičnih ugovarjalih na ves glas, da nemške nevarnosti na Stajerskem ni in da je takšna nevarnost samo plod bujne domišljije. Prav! Vprašamo samo, kako da ti gospodje o nemški nevarnosti niso govorili takrat, ko so razdelili Slovenijo na ljubljansko in mariborsko oblast, kako, da niso priznavali nemške opasnosti takrat, ko so krolili volilni red za stajerska avtonomna mesta, s katerim so Nemcem dali možnost, da zopet zagospodujejo na celi črti v Mariboru in Ptutu, pa najbrže tudi v Celju? Sedaj pa trepetajo isti gospodje že pred eno samo predpustno veselico v Celju in kriče na vsa usta in vse grlo, da je nemška opasnost že tako strahovito narasla, da grozi omajati v njenih temeljih že našo državo! Kaj pa poretak takrat, ko bo po mladinski krivdi v Mariboru, v Ptutu in Celju zopet nemški župan in ko se v mariborski občinski skupščini pojavijo v imponentnem številu nemški in nemškotarski poslanci?

Takrat seveda domovina ne bo v nevarnosti, danes pa je v opasnosti, kaj ne, radi — »Jagaballa«! Zares, »difficile est, satiram non scribere«!

Namestnik Hribar in celjski dogodki.

V četrtek je bilo Celje prizorišče obžalovanja vrednih dogodkov. Nekaj domaćih, nekaj pa od drugod prispelih mladih ljudi, katerih idealizem zlorabljaio gotovi brezvestneži v samopasne svoje namene, je vzelo brezpomembno nemško veselico, ki se je prav pod tistim imenom in v istem obsegu vršila tudi že lani in predlanskem, ne da se je na tem kdo izpodtkal, za povod nasilnega nastopa proti soderžavlanom nemške narodnosti v Celju. Peščici teh mladeničev je uspelo vkljub obsežnim varnostnim ukrepom razbiti v neki kavarni šipe ter povzročiti približno 100.000 K škodo.

Po ustavi je zalamčena vsakemu našemu državljanu ne glede na narodnost in vero varnost življenja in imetja. Včerašnje početje v Celju je bilo napereno torej proti temeljni dolžni ustanovi in zločin nad državo. Zločin nad državo je pa tudi zato, ker morejo taki dogodki roditi našim srem nelzmerne goria ter izpodkopavati jako občutno naš ugled in v posledici tega tudi kredit naše države.

Rotniki! Deloval sem za utednitelne Srbov, Hrvatov in Slovencev in za sedanjio državo tega imena že takrat, ko je to pomenilo nositi svojo glavo na trz. Mlčar si torej izkreneje ne želim, kot da gre ta naša država s soderžavlanjem vseh svojih državljanov, ugleda in spoštovanja po vsem svetu, v mir-

nem razvoju svojih lepi bodočnosti nasproti. Kar najresneje torej svarim pred ponavljanjem podobnih dogodkov. Ako bi te moje besede ne zalegle, pa izjavljam, da mi je ostalo dovolj trdne volje in energije, nastopiti z vso brezobzirnostjo in strogostjo proti rušilecem javnega reda in miru, ki morata biti in ostati temelji naše države.

V Ljubljani, 2. februarja 1923.

Pokrajinski namestnik:

Ivan Hribar:

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Sobota 3. februarja: Volček. Red B. Nedelja 4. februarja: Ob 3. popoldne Čudež sv. Antona in Crna dama iz sonetov. — Ob 8. zvečer: Volček. Izven. Ponedeljek 5. februarja: Madame Sans Gene. Red A.

OPERA.

Sobota 3. februarja: Triptychon. Red D. Nedelja 4. februarja: Ob 3. popoldne Gorenški slavček. Izven. Ponedeljek 5. februarja: Zaprto.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER v Ljubljani.

V nedeljo, dne 4. februarja: Stari grehi.

— Popoldanska predstava »Gorenjskega slavčka« v nedeljo dne 4. februarja je že razprodana. Tisti, ki so pisмено naročili vstopnice, pa jim gledališka uprava ni brzo javila, da so prepoznali, dobe vstopnice, če jih niso še vzeli po kakem zastopniku, med drugo in tretjo uro popoldne pri blagajni v opernem gledališču pred začetkom predstave. Kdor nima zagisurane vstopnice, naj ne hodi zaradi predstave v Ljubljano. Opera se bo ob nedeljskih popoldnevih še večkrat ponovila. V nedeljo dne 11. t. m. se poje popoldne ob treh opera »Rigoletto« z novim baritonom g. Balabanom v naslovni vlogi, z gospo Lovsetovo kot Gilda, g. Betetom (Sparafucile) itd. Reflektanti izven Ljubljane naj se za vstopnice k tej predstavi takoj javijo.

— Kurz iz zgodovine umetnosti. V soboto dne 3. svečana točno ob 6. zvečer se vrši v sejni dvorani bivšega deželnega dvorca šesto predavanje. Predavatelj dr. Fr. Stelč. Tema: Giotto, utemeljitelj moderne slikarstva. Vstopnice po 5 Din. pri vohodu.

— Najboljša slovstvena dela v l. 1922. International Book Review prinaša uspeh dveh zanimivih poizvedb med svojimi čitateli: najboljši ameriški romani za 1922 so Rabbitt (Sinclair Lewis), Cythera (Jos. Hergschmeier), One of ours (W. Cather), Peter Whiffle (Carl von Vechten), Old Crow (Heywood Brown). V Angliji pa: Mystery of Geneva (Rose Macaulay), Pippin (Archibald Marshall), Kal Jungs Golden Hours (Ernest Dramah), Mercy of Allah (H. Belloc), The Cathedral (spisal Hugh Waile). Opozorilo našim prevajalcem!

— Maks Nordau. Po dolgi bolezni je preminul 22. prosinca v Parizu znani pisatelj Nordau, ki se je rodil l. 1848. v Budimpešti kot sin letonske Judine iz Rige in poznanskega rabina iz Krotešina. Oče mu je umrl l. 1872 v Budimpešti, mati pa leta 1900 v Parizu, kjer počiva na montparnaskem pokopališču. Nordau je študiral medicino v ogrski prestolici, potem se je preselil na Francosko, kjer je postal doktor medicine. Stanoval je v Parizu od 1880. do 1914. Ob rojstvu se je pisal »Südfeld«, a dve leti po očetovi smrti je izpremenil svoje izjužno ime v čisto nasprotno, severnjaško. Med številnimi častnimi naslovi mu je najbolj laskav doktorat honoris causa atenskega vseučilišča, katerega je prejel ob istem času kot dva druga grkoluba: Denys Cochin in g. Clemenceau. Bil je romanopisec in sociolog, umel je mnogo jezikov. Po smrti drja Herzla je živahno deloval za slonistično stvar in je bil izvoljen predsednikom slonističnega shoda. — Bil je čuden, izobražen, paradoksalen duh. Poglavitna njegova dela se zovejo: Družabne laži, Degeneracija, Paradoksi Biologija estetike. Med vojno je v Španii obelodanil kritično delo z naslovom »Državniki Trete republike«. Odkar se je po premirju vrnil v Babilon ob Seini, se je zanimal edino le še za slonistično propagando.

— Dr. Mo'nsson: Preden gošite šport, prečitate dobro svoje srce. Že nekaj let se naši šolarji besno vdaio silovitim športom. Javna oblast in učitelstvo jih močno vzpodbuja k temu, češ, športna vzgola mora prispevati za zboljšanje plemena ter pripraviti zdrav in krepak rod. Zal blazno navdušenje in živa želja, da bi nadkrillili vsakogar sta vzrok, da se v Franciji pozabla na potrebno previdnost, ki nai bi onemogočila pri bodočih atletih neprimlike s sremem: te namreč utedne'no povzročiti tkzv. »prešilemo srce« in se očitujejo z boleznimi simptomi vse izvl'enie. Upoštevati je, da nimamo nasprotno z Angleži tolikšne sportne dedičnosti: stoprav pred kratkim smo se spustili v to panogo in sicer s tako vmeno, da naši prvaki često nadvladovalje. Na žalost se mnogo mladeničev vezba ne glede na odpornost svojega srca in ni čuda, če je toliko na videz tršnih ljudi, ki imajo zbog čezmerneza napora razširjeno srce. Slednje srce pa ima svoje meje sposobnosti; če jih preokorčijo, se naglo pojavijo znaki oslabelosti: utripanje, zasoplost, predsrčna bolečina, itd. Potemtakem je neizgovirno potrebno, da se čim natančneje preiskusi otrokovo srce, preden se mu dovolji ugajati telesne vaje in ročnasti. Otrati se je na njegove prirodne boleznj ter na vse prešne slabosti, ki so utednile slabo vplivati na srce. Pregledati ga je treba zda' na zda', ga nadzirati in če treha, začasno ali za vselej prekiniti golf-tev sporta... Samo posebi umevno, da velja isto za slovensko dečo.

Glasbeni vestnik

— Nove muzikalije: Prvi plamen. Sedem pesmi za mešane in moške zmore. Uredil Srečko Kumar. Izdala in založila »Učiteljska zveza slovenskih učiteljskih društev« Julijske krajine v Trstu. Cena? Pred menoj leži krasno opremljen zvezek. Na tak način mi v Jugoslaviji tega ne zmoremo. Kakor vse slovenske literarne publikacije naših rojakov ne samo onkraj meje, tako se tudi ta zmore ponasati z bogato zunanostjo, da ima vsesje kupiti knjigo že zaradi te, a tudi z vsega zanimanja vredno vsebino. »Učiteljska zveza« Julijske krajine hoče l. v bodoče redno izdajati muzikalije. Tako za pomlad pripravlja g. Srečko Kumar s svojo pridno in nad vse sretno roko zbornik »Mladinskih pesmi«, ki bi nai služilo v šoli in izven šole, pri otroških veseljih itd. V juliju izide nova zbirka, ki bo obsegala lirskoizjone in socialne motive itd. Čuditi se moram agilitosti, širokopoteznosti in še več korajzi »Zveze«, ki si stavlja take naloge za bodočnost. Pri nas ozkorošno obremno vsako kronico parkrat v roki, predno kupimo zvezek not, kaj šele založimo. Glasbena Matica, Ljubljanski Zvon, Učiteljska, Jugoslovenska, Zvezna tiskarna in druge so nai založile dovolj skladov za naše male razmere, toda kdo jih kupuje? Zato je res riskantno dandanes zlasti morda ne preveč dobro fundiranemu Učiteljskemu društvu žrtvovati tako izdajo, kakor je ta njen prvence »Novi plamen«. Po veliki večini v njej niso dela, ki bi šla za okusom mase, a se deže visoko nad nivojem običajne vsakdanjosti. Tembolji je nai dolžnost, da z nakupom »Novih plamenov« prisločimo »Učiteljski Zvezi« na pomoč, da s tem omogočimo tako potrebno njeno nadaljno delo. Zbirka obsega 20 strani velike oktavne oblike z umetniško okrašenim ovojinim listom. Naslovna stran je zelo dekorativno lesorez A. Cornigioja. Vsa zbirka je zvezana s svileno rdečo vrlico. — Ivan Ghecey mešani zbor »Otroci molitve« (O. Zupančič) se na mah vplete z bolesto, harmonično vezelnimvo prozno, ki se v harmoničnih kombinacijah stonjuje in pada. S strastnim poletom očitajo otroci očetu njegovo mrlzo, to do njih bede in zaniženosti. V pristrnem fugato stavku z interesantnimi kontrapunktičnimi imitacijami slika skladatelj ljubezen očeta do svojih otrok, ki se stopi njuje do silnega ff in se konča v pp s hrev penečo prozno za vrnitev nesrečnega očeta k ljubljenim otrokom. Skladba je učinkovita, pisana deloma politono in bo služilo njeno izvajanje le bolšim pevskim zborom v čast. Na prvi, povrni noled nai primenet se diž Premolov mešani zbor »Zakaj?« (M. Fontana d. C.) Tekst sam je vezelnatilen in Preml ga je odel v pestro in za pevece nai lahko harmonično odio. V počasi nem ritmu plava misel na jug, na solnce, jadranske bregove. Začudi se, zadetbi. V nemirnih, drhtečih, ritmičnih skupinah za stane novcu kri. Zaplaka misel v teh grenkih dneih. Zakaj? Bili so nekda ti bregovi naš kraji Zakaj? Jednako vprašanje, kakor ga je izrazil Gregorčič v pesmi »Naraj v plavinski raja in v kateri Nedved še daleč tako globoko ni posegel kot Preml. Z lahimi, globokimi trijolami se spominja skladatelj lepih, nekda naših krajev. Čujejo se kakor resignacija, konec kakor obupen vzriek. — Emil Komelovo »Vstajenje« (Franco Bevk), široka, zelo obsežna osmeroglana skladba naredi prvi vtis ravno nasproten Premlovetemu »Zakaj?« Zdi se, da so v ni silne, moderne nemogočnosti, harmonične anomalije, pevске nezmagljivosti. A stvar je bolj krotka, kakor izgleda. Harmonično precej prirosta vendar skrbno izdelana z ozirom na samostojnost in pvenost posameznih glasov. Če bi bila pisana na dveh sistemih, bi se je morda pevovalde in pevci ne ustrašili tako. Zelo len tekst Bevka, niemu primerna, z odnlem gorečo domovinske splehnezi prepričana skladba učinkoviti mora globoko na vsakem koncertu. Srečano prirosta je Vinko Vodopivecva skladbica »Pitavalanec«, katere tekst je vzet menda iz Silvin Sardenkovihi »Delški pesmi«. Morda bi se ta tako nežni tekst primeneješe dal komponirati za ženski zbor. Pa tudi pri prostesli bi bila morda lahko skladba z manjšim harmoničnim in glasovnim aparatom: Vodopivec je izbral iz teksta vse, da, celo več je vložil vani, kot pesnik. Skladba ni lahka, zlasti z ozirom na interpretacijo. V izvedbo je treha viti vsa svoja duha. Odlična skladba je Ravnikova »Kam si šla mladost ti moja« (Cvetko Golar). Skladba je bila svoičas nagrajena od »Ljubljanskega Zvona«, ki jo je prepusil »Novim plamenom« v natis. V prvem delu skladatelj v obunih harmonijah plače za izgubljeno mladost. Nato plane v silnih ritmih in drznih melodijah in harmonijah postopnih v vrtilne nem nebrzdanege bahantskega plesa ter ne nadoma v silnem vskriku usane kot »bliska zara«. Skladbo bodo zmogli le prvostni moški zbori, ki bodo z njo dosegli viharne uspehe. — Vasilij Mirk je zastopal z »Zelenim Jurijem« na že od Lajovica komponirani Znanstvenec tekst. Miku je moral ta tekst silno ugajati, sicer bi se ga vsled tega, ker je že komponiran, ne lotil. Podjetje je smelo, a Miku se je udalo napisati srečano pesmico, skoro da v narodnem slogu, ki lo ena naiživljivejših celo zbirke. V mavrilo no padajočih sekstnih harmonijah živahno ¼ taktne mere, in v ritmični figuri drugega takta je skoro vse glasbeno bogastvo, ki ga Mirk tako spretno variira, poglablja brez delane nasilne umetnosti v prvem in zadnjem delu svoje skladbe. V sredini je v ¼ meri nisan tenorski solo z zborovsko pp podlago, ki na v ničem ne spominja na jednako izrahljen Lajovičev umetvor. Mirk je naiživljivejši skladatelj-Primorec, ki ga odlikuje srečna, po rodni zemlji dehteča invencija, ki zamore biti globoko resen, a tudi fantovsko razposajen, čigar skladbo so pojoi povsodi z veljim veseljem. Sledi šo moia »Narodna« (Cvetko Golar), ki žo vsled tega ne bo preteška, ker je skoro vse skozl izmelnana na principu harmoničnega dvoplasja. Mora na priti v roke temeraz mentnim nevozvedim in pevčim, ki jim ne prevelikega truda morda ne bo žal. — Zbirka ko naižnolele priročnoamo vsem kolikaj ambicioznim pevskim zborom. —

::: Veliki pustni korzo :::

»SLAVČEVA MASKERADA«

Pustna nedelja 11. febr. t. l.

V VSEH PROSTORIH HOTELA

»UNION« V LJUBLJANI.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 3. februarja 1923.

— **Ministrski predsednik Pašić** pride v Ljubljano. Glasilo narodnoradikalne stranke »Jutranje Novosti« poročajo, da pride sredi tekočega meseca v Ljubljano ministrski predsednik Nikola Pašić. Spremljalo ga bo več ministrov. Radikalna stranka namerava prirediti takrat javen shod v Ljubljani, na katerem bo baje govoril tudi Nikola Pašić.

— **Odlikovanje.** Danes je g. pokrajinski namestnik in minister Ivan Hribar v prisotnosti ministra g. dr. Niko Zupaniča izročil odlikovanja, ki jih je prejel »Glasbena Matica« ob priliki turneje svojega pevskega zbora v Beogradu in v drugih delih naše kraljevine. S primernim nagovorom je g. pokrajinski namestnik izročil predsedniku pevskega zbora g. Prunku odlikovanje, pevskega zbora red. sv. Save III. reda, g. predsedniku dr. Vladimiru Ravničarju in g. ravnatelju Mateju Hubadu red belega orla V. razreda in g. tajniku Karlu Mahkoti red sv. Save V. razreda. Odlikovanci so se v primernih govorih zahvalili na podeljenem odlikovanju, na kar so sledile čestitke mnogobrojno navzočih članov »Glasbene Matice«, pevskega zbora, Zveze pevskega društva in drugih.

— **Tajništvo narodno - napredne stranke** se nahaja začasno, Knalljeva ulica št. 5, I. nadstropje, kamor naj se pošiljajo vsi dopisi in prijave novih somišljenikov. — **Uradne ure** za stranke so od 9. do 12. dopoldne in od 15. do 17. ure popoldne.

— **General Maister ozdravel.** Iz Maribora nam poročajo: Nasprotni vzemirajočim vestem po Ljubljani, da se je bolezen generala Maistra poslabšala, lahko ugotovimo, da je g. general že skoraj popolnoma okrevljal in da se namerava že sredi tega meseca zopet vrniti v službo kot predsednik razmejitvene komisije iz Italije. Ta vest bo številne njegove prijatelje gotovo razveselila.

— **Naš delegat pri gledaliških slavoslovih v Sofiji.** Ministrstvo prosvete je določilo načelnika umetniškega oddelka Branišlava Nušića za našega delegata pri jubilejnih gledaliških svečanostih v Sofiji dne 4. 5. in 6. t. m.

— **Z univerze.** Z ukazom Nj. Vel. Kralja Aleksandra od 16. januarja 1923 so bili imenovani na tujakšnji univerzi, in sicer na medicinski fakulteti: za izrednega profesorja fiziologije dr. Evgen Kanský, docent te fakultete; za docenta za anatomijo dr. Alija Košir, asistent te fakultete; za docenta splošne biologije dr. Pavel Grošelj; na filozofski fakulteti: za izrednega profesorja za filozofijo dr. Franc Veber, docent te fakultete; za izrednega profesorja za zgodovino umetnosti dr. Izidor Cankar, docent te fakultete; na tehniški fakulteti za docenta za elektrotehniko Mihailo G. Minaeff; za docenta za splošno strojeslovje ing. Josip Boncelj; na teološki fakulteti: za izrednega profesorja za biblično znanost Novega Zakona dr. Andrej Snoj, docent te fakultete.

— **Laž.** »Jutro«, št. 27., od 2. t. m. poroča pod zaglavljem »Zanimive konstatacije o neklih mahinacijah, ki naj bi jih bil vršil jaz ob priliki vložitve kandidature list za predstojke volitve delegatov v Pokojniški zavod v Ljubljani. Konstatiram, da je ta vest brezstidna laž in bom na podlagi dokumentov, v posesti katerih sem, dokazal volilni komisiji, da sem v vsem postopku popolnoma pravilno in v skladu z obstoječimi predpisi in zakoni. Častivredni družbi okoli »Jutra« menda ni še dovolj, da bo njena revolverska žurnalistika v kratkem stigmatizirana na sodišču, ker mi je ob priliki zadnjih občinskih volitev ljubljanskih po krivem očitala izsiljevanje podpisov volilcev za »Jugoslovensko Zajednico«, in gospoda nadaljuje v svojem glasilu z lažmi proti meni v istem času, ko odgovorni urednik »Jutra« v pričakovanju obsodbe moleduje za poravnavo! Očividno se »mladinski« prepotenci hoče vedno novih lekcij! — **Dr. Roman Ravničar.**

— **UMRLA** je danes ponoči po daljšem bolehanju v lepi starosti 80 let gospodična Jospina Arce, teta gospe Franje dr. Tavčarjeve. Z veliko verno in požrtvovalnostjo je blagopojna tetka Ajka prav do zadnjega časa sodelovala in pomagala pri navdušenem delu našega zavednega narodnega žensktva. Bila je tudi znano dobrega srca in vedno ter hitro je storila dobro vsa komur, komur je mogla. Visoko spoštovanim rodbinam dr. Tavčarjevi, dr. Jenkovi in Martinakovi izrekamo svoje iskreno sožalje ob bridki izgubi srčno dobre tetke. — **Blagi ženi** blag spomin!

— **Smrtna kosa.** V Bohinjski Bistrici je umrla ga. Jospina Gorienik v visoki starosti 78 let. Pogreb bo jutri v nedeljo ob devetih dopoldne. — **V Ljubljani** v Tobačni ulici 5 je umrl notarski kandidat g. Mila Vilem Traun, star 28 let. Blag jim spomin!

— **Umrla** je v Gradcu hotelirka na Ljubljanski cesti v Celju gospa Helena Skoberne. Pogreb se je vršil v Celju v soboto. Kakor nam pokojnik mož Jurij Skoberne je bila trda Slovenka, ki pa je vzgojila svojo dečo v nemškem duhu.

— **Poroka.** Dne 3. t. m. se je poročil gospod inž. Bogdan Pahor uradnik pri drž.

met. kem. zavodu v Ljubljani s gđo. Mileno Reichovo, hčerko finančnega ravnatelja Augusta Reicha v Ljubljani. Mlademu paru obilo sreče.

— **Umrl** je g. Anton Cerjak, posestnik v Dolenji vasi pri Vidmu. Bodi mu blag spomin!

— **Izročitev odlikovanj.** V soboto, dne 3. februarja ob 11. dopoldne izročil pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar z ukazom z dne 13. majnika 1922 podeljena odlikovanja povodom turneje pevskega zbora »Glasbene Matice« po Jugoslaviji. Odlikovanje prejmejo: pevskega zbora »Glasbene Matice« v Ljubljani: red. sv. Save III. razreda; predsednik »Glasbene Matice« dr. Vladimir Ravničar ter ravnatelj g. Matej Hubad: red. belega orla V. razreda in g. Karel Mahkota: red. sv. Save V. razreda. Odlikovanje se izroči v pevski dvorani »Glasbene Matice« v Vegovi ulici. Odbor pevskega zbora vabi vse člane in prijatelje, da se v obilnem številu udeležijo izročitve odlikovanj.

— **Zdravniška služba.** Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje mesto asistenta na okulističnem oddelku splošne bolnice v Ljubljani ter mesto okrož. zdravnika za zdravstveno okrožje Planina, okraj Brežice. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— **Zobozdravniško-specijalist** M. U. Dr. Ivan Oblik se je naselil v Ljubljani. Ordinira na Starem trgu 34 (nasproti šentakobski deklishe šole) od 8.—12. dop. in od 2.—5. pop.

— **Rusko predavanje.** Ruski odbor je priredil včeraj na tujakšnji realni znanstveno predavanje »O molekularni energiji«. Predaval je dr. V. Isajevič, ki je svoja izvajanja o pomenu energije najmanjših možnih delov snovi, molekul, utemeljil s številnimi fizičnimi in kemičnimi eksperimenti. Eksperimenti, ki so se večinoma zelo dobro pospešili in so nudili navzočim priliko prepričati se, kako veliko vlogo igra v naravi in v našem življenju preprostemu človeku neznana sila, lastnosti in gibanje molekul, so bili vzrok, da je občinstvo z napetostjo poslušalo predavatelja. Splošen vtis je nekoliko motilo dejstvo, da za nekatere poskuse aparati niso bili pravčasno pripravljeni in da je bilo predavanje oziroma eksperimentiranje preobširno. Predavanje je trajalo skoraj tri ure, kar je za naše občinstvo preveč naporno. Udeležba pa je bila proti pričakovanju in vkljub lepemu vremenu precej mnogostevna.

— **Opozorilo.** Policijsko ravnateljstvo oblašja: Opazilo se je, da so nekatere trgovci povodom zadnjega padca naše valute zvišali cene blagu, zvezši za podlago svoje kalkulacije najnižje stanje naše valute. Ko se je naša valuta zopet dvignila, pa niso sorazmerno znižali cen, temveč prodajajo še naprej po istih pretiranih cenah. Ker je tako izrabljanje sedanje nestabilnosti valute nedopustno in kaznivno, opozarja policijska direkcija, da bo uvedla obširno preiskavo v tem pravcu in proti prestopnikom najstrožje postopala v smislu zakona o pobljanju draginje. — **Policijski direktor:** Dr. Gustin.

— **Kraljev dvorni lovec na Bledu napaden.** Valentin Hodnik, dvorni lovec na Bledu je zasledoval lovsko tatavo brata Jospina in Janeza Sesta iz Tudorove pri Radgoni. Prišedši do njih, sta oba planila nanj in ga vrgla s tako silo po tleh, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— **Z Viča pri Ljubljani** nam piše omdotni obrtnik: Zadnjih par let se je obrt na Viču močno razmahnil. Nastalo je več tvornic, ki razprošljajo svoje izdelke na Hrvaško in v Srbijo. Samo to je kriz, da nimamo vsak dan poštno zveze za pakete s Ljubljano. Dva dneva v tednu ne moremo oddajati paketov, a dva dni v tednu ne dohimo nobene pakete pošte. To so vsakomur pomanjklivosti, ki niso v prid ne trgovini, ne obrti, pač pa v občo škodo. Poštno pristojbine so vsak moment večje, poštno zvezo od leta do leta slabše. To ne soglasje občutno posebno obrtniki in trgovci, ki živimo tik ob periferiji slovenske prestonice. — **Eden** v imenu prizadetih.

— **Prodajanje rib po gostilnah.** Hotelirji in gostilničarji v Ljubljani smejo kupovati ribe le od ljudi, ki se bodo izkazali s legitimacijo, oziroma potrdilom ribarskega upravičenca, da smejo take ribe prodajati. Gostilničar je primoran, da si ali pridržijo potrdilo, ali pa zapiše ime onega, od katerega je ribe kupil. Ako tega ne stori, bo naznanjen sodišču radi nakupa sumljivega (ukradenega) blaga. Zajedno bodo trošarinski pazniki legitimirali vsakega, kdor nosi v mesto ribe in mu jih bodo zaplenili, ako se ne izkaže z ribarsko knjižico, ali s potrdilom ribarskega upravičenca, da sme ribe loviti, oziroma prodajati.

— **Sole,** pozoriš. Vodstvo Kino Tivoli je priredilo šolske predstave po znižani ceni 3 D na vseh prostorih za predstavo v »V burji in ledu«. Film, ki prikazuje lepoto in krasoto Švicarskih Alp, večni sneg in led, grozeče prepade itd., je krasno delo in je bil na razstavi filmov odlikovan s prvo premijo. Šolska vodstva se opozarjajo nanj, ker je film izredno poučljive vsebine za mladino, ki na ta način spozna lepoto planin. Predstave od ponedeljka 5. februarja do včerajšnje srede 8. februarja.

— **Vprašanje obmejnih čet.** Delegati vojnega ministrstva, finančnega ministrstva in ministrstva notranjih del so imeli konferenco, na kateri so razpravljali o sistemu finančne kontrole na

mejah. Šlo je za odločitev, ako se naj zopet uvedejo obmejne čete, ker se je pokazalo, da je naša meja skoraj nezaslišana vsprko sedanje slabe finančne kontrole.

— **Italijanska šola v Aidovčini.** Dne 4. t. m. se odprla v Aidovčini na slovesen način italijanska ljudska šola.

— **Ker ni premoaga.** V Italiji so že postavili nekaj potniških vlakov, ker prihaja v deželo vedno manj premoaga vsled ruških dogodkov. Od 6. t. m. dalje pa se ustavi dolga vrsta potniških vlakov po vseh italijanskih progah, med njimi tudi vlaka 1726 in 4374 med Trstom in Postojno.

— **Imenik telefonskih naročnikov** v zagrebški direkciji je izšel in se dobi po 5 Din. pri pošti v Ljubljani 1, Mariboru 1, in v Celju.

— **Razpisana pošta.** Razpisana je odpravniška služba v Smedlaku, Kokri in Koprivniku pri Kočevju.

— **Lep šol kolegijata med carinik.** Dne 1. svečana je bil v Mariboru carinik Srečko Serežnik brzoavno obveščen o upokojitvi radi bolezni. Ker za ta mesec že ni več dobil plače in ima tudi v rednih bolnosten, so kolegi cariniki zbrali večje svoto, ki mu bo dobro došla za prvo pomoč.

— **Poneverba na juž. železnici.** Iz Maribora nam poročajo: Mlad asistent Juž. žel. dodelen premoagovni sekciji na glavnem kolodvoru, simpatičen mož, ki je dobil v zadnjem času pristop v vsako bolšo družbo, je postal žrtev ne toliko svoje lastne kakor ženske lahkomišelnosti. Gre za nič manj morda pa celo več kakor za Din. 400.000.

V njegovi okolici, kjer tovariši na višjih mestih obračajo vsako kromco, predno jo izdajo, se je že nad eno leto opazovalo, da razpisava denar in živi nad svoje razmere razkošno. Domnevalo se je, da mu tako življenje omogoča njegova žena ali kdo srodnikov, o katerih se je govorilo, da imajo na Dunaju veliko trgovino. Poneverbo je izvršil takole: Prihajal je vedno s pravilno od svojega načelnika podpisanimi listinami in glavni blaginji, kjer so ga osebno poznali in kjer so mu brez vsakega suma izplačevali tudi večje svote. Tudi pri glavni kontroli njegovih računov so našli do zadnjega časa vse v redu. Šele ko je z razpisovanjem denarja prekorajil vse meje so začeli kontrolirati tudi priloge njegovih računov in prišli na sled nerednosti. Sestavlja se je posebna komisija, ki naj na licu mesta dožene vzroke. Ker se mož z ženo vred baje nahaja že v sodni preiskavi, se vzdržujemo nadaljnih izjav.

— **Na cesti umrl.** Na cesti od Limbuša proti Mariboru so v torek našli nekakega moškega z razbito glavo. Rešilni oddelk iz Maribora poklican, ga je hotel prepeljati v bolnico, mož pa je baje že med potjo umrl. Dosedaj se je dognalo da je umrl Anton Kokali, delavec v tovarni za dušik v Rušah stanujoč v Limbušu. Ali se je Kokali sam ponesrečil, ali je postal žrtev cestnega poba, to ob tem času ko smo prejeli to vest še ni bilo dognano.

— **Razne tatvine.** V Stari vasi je od sedaj neznan storilec odnesel posestniku Mihiu Braturnu obleke za 2000 K. V Hranistiku je bilo iz skladišča Južne železnice odneseno 50 kg sladkorja v vrednosti 5000 kron. Na progi Litija-Zalog je bila iz vlaka ukradena večja množina usnja, vrednega 26.100 kron.

— **V Krizevski vasi** pri Metfiki se je uvedla minoli mesec selska dostava in sicer trikrat na teden.

— **Dzen roparski napad.** Dne 26. januarja je prišel v hišo posestnice Marije Poklukar na Poliščici št. 1 neki mlad mož in prosil za milodare. Ker mu Poklukarjeva ni hotela ničesar dati, je neznanec nenadoma potegnil samokres in ji zagrozil, da jo takoj ustrelji, če mu ne da denarja. Žena mu je v strahu izročila 2000 kron. Listnicio ji je ropar vrnil nazaj rekoč: »Tu imaš še par kron za sole in nato izgini brez sledu.

— **Zavraten napad.** Na Alojzija Premzelja, dninarja iz Sv. Marjete pri Mariboru, je do sedaj neznan zlikovec oddal en strel in ga zadel v levo nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— **Sin obstrelil očeta.** V Kranju se je v nedeljo popoldne v hiši čevljarja Zadravčnika vnel prepri med katerim je sin Franc Zadravčnik pogabil samokres in začel s njim streljati. Pri tem je zadel očeta v levo stran prsi. Očeta so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— **Vaški pohorji.** V Ribnici je popivala v nedeljo popoldne večja družba fantov v neki gostilni. Med njimi se je vnel prepri in ke je posestnikov sin Jakob Gracelj zapustil gostilno, je planil neki Josip Menčinger nanj in ga z nožem sunil v trebuh. Gracelj so smrtno poškodovanega prenešali v bolnico v Ljubljano. — **Slični slučaj** se je dogodil v Podstravi, kjer je posestnikov sin Ignacij Brodar v prepri sunil Antona Jermana z nožem v trebuh in ga težko poškodoval. Tudi Jermana so prepeljali v ljubljansko bolnico. Njegovo stanje je opasno.

— **Uprava našega lista** je prečela za: Meštne reveže. Rodbina Junc daru'e Din. 30 namesto cvetk na krsto pokoja, g. Vel. Lenčič. Srčna hvala!

— **Preselitev trgovine.** Tvrđica Viktor Šober se je preselila s svojo trgovino v Vodnikovce trga št. 2 na Sv. Jakoba trg št. 4. (Glej inserat.)

— **Danes zvečer vsi** v dvorano Zvezde na plesni večer drž. p. uradništva. — **Telema zaprta.** Poročila višjih zdravnikov le Splošne bolnice na Dunaju beležijo da se z grenčico »Franz-Josef« do seza-č izvrstni uspehi.

— **Čevlje kupuje** od domačih tovarov tvrđica Peter Kozina & Ko. z znanako »Peko«, ker se isti priznane na boljši in »Pekeneš«. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Plesni večer „Zveze godbenikov“
4. februarja t. l. v vseh prostorih hotela »UNION«.

TELEFONSKA IN BRZOJAVNA POROČILA.

Atentat na ministrskega predsednika Stambolijskega.

— **Solun, 2. februarja.** (Izv.) »Independance« poroča brzajavno iz Sofije 2. t. m.:

Pri odhodu iz narodnega saborja so včeraj 4 osebe izvršile napad na ministrskega predsednika Stambolijskega. Proti njemu so vrzli bombo in oddali 4 strele. Šofer ministrskega predsednika Stambolijskega je bil takoj ubit, njegov sluga in 1 stražnik sta bila težko ranjena. Dva napadalca so aretirali. Atentatorji pripadajo organizaciji »makedonskijevci«. Motiv atentata je iskati v poslednjih izjavah ministrskega predsednika Stambolijskega, ki jih je dal narodnemu saborju glede makedonskih komitaskih tolp.

Sestanek male antante.

— **Bukarešta, 2. februarja.** (Izv.) V vodilnih krogih zatrujejo, da namerava rumunski minister zunanjih zadev Duce vladam male antante predložiti predlog za konferenco zastopnikov držav male antante v Bukarešti. Na tem sestanku naj bi se razmotrivalo vračanje reparacij, ki jih imata izvršiti Madžarska in Bolgarska. Rumunska vlada zastopa stališče slične akcije, kakor jo je izvršila Francija v ruškem ozemlju.

BOLGARSKA IN PEPARACIJSKO VPRAŠANJE.

— **Sofija, 2. februarja.** (Izv.) Ministrski predsednik Stambolijski je izjavil zastopnikom tiska, da Bolgarska želi po možnosti izpolniti določbe neuiliske mirovne pogodbe. Bolgarska pa stoji tudi na stališču, da je skoro potrebna revizija te pogodbe. Potrebna pa je tudi revizija versailleske mirovne pogodbe. Stambolijski je prepričan, da pride do končnega sporazuma.

TRGOVSKA POGODBA Z AVSTRIJO.

— **Pariz, 2. februarja.** (Izv.) V svojem razgovoru s Filipom Milletom je avstrijski kancelar dr. Seipel omenil, da takoj po končani seji sveta Društva narodov odpotuje v Beograd, kjer bo začel pogajanja za zaključitev trgovinske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo. Kakor je Seipel izjavil, ima avstrijska vlada v načrtu skleniti z Jugoslavijo slično pogodbo o razsodišču, kakor jo je sklenila s Češkoslovaško republiko in Madžarsko.

KONGRES MAKEDONSKE EMIGRACIJE V SOFIJI.

— **Sofija, 31. januarja** (Izv.) V ponedeljek zjutraj se je začel v Sofiji kongres makedonske emigracije, ki se ga je udeležilo nad 250 delegatov. Zborovanje sta otvorila predsednik izvrševalnega odbora Dr. Karandžulov in predsednik federativnega odbora Dr. Dalkalčev. Dr. Karandžulov je pozdravil navzoče delegate v imenu obeh odborov, kakor je dejal: Danes so uprte na vas oči celokupne makedonske emigracije, ki je raztresena po celim svetu. V tuini je mnogo vaših bratov in sester, ki se zavedajo, da vi predstavljate ono silo, ki jo je treba naperiti proti tiranom. Ta kongres mora biti za nas opomin, da smo moralno obvezani izpolniti svoj dolg napram domovini. Če so naši predniki Delčev, Gruev in dr. žrtvovali za domovino svoje življenje, moramo mi žrtvovati za njo svoje osebne ambicije. Za predsednika je bil izbran nastaveš delegat, svečenik Popovski. Predsedstvo je prečelo mnogo brzajavnih pozdravov od raznih bolgarskih organizacij in makedonskih dijakov na Dunaju. O kongresu spregovorimo ob priliki še bolj natančno.

GOSPODARSKI POI MED FRANCIO IN NEMČIJO.

OSTRA DEGOUTTOVA IZJAVA.

— **Düsseldorf, 2. februarja** (Izv.) General Degoutte je sprejel novinarje in jim naznanil stroge odredbe francoske oblasti, ako bo nemška rezistencija trajala dalje. Vojška okupacija je hotela svojo nalogo izvršiti povsem liberalno, all to je onemogočilo berlinska politika, katero je general označil za pravo provokacijo. »Zdržene vlade razbijejo sovražno voljo«.

RUHRSKO VPRAŠANJE SE DA REŠITI SAMO Z DIREKTNIM POGAJANJEM S FRANCIO.

— **Praga, 31. jan.** (Izv.) »Venkove«, organ ministrskega predsednika, poroča iz Berolina, da je nemško prebivalstvo upalo na vojaško pomoč Rusije, ker v Nemčiji ni pričakovati uspeha od nikakega revolucijskega poskusa. Ali ruska pomoč je izključena, ker v Rusiji ni potrebne orožja in municije in denarja. Politični krogi v Berlinu spoznavajo, da je mogoče ruhrsko vprašanje rešiti samo potom direktnega pogajanja s Francijo. Sevi demokracija in centrum sta odločno proti vsaki agresivni politiki.

OKUPACIJA RUHRA LANKO TRAJA TUDI 5 LET.

— **Pariz, 2. februarja** (Izv.) Polmaré je imel pogovor z ameriškim novinarjem, kateremu je izjavil, da je Francija pripravljena da ne opusti svojih jamstev, dokler se ne izvrši plačila. Po vojni 1870. so imeli Prusi v Franciji svoje čete, dokler ni bil plačan zadnji novac. Posledica je bila, da, dokler Nemčija ne izvrši svojih obveznosti. Mogoče preteče tudi 5 let, da Nemčija poravnava reparacije. Ona pa lahko skrajša to dobo, ako organizira svoj finančni sistem in da trdno podlaga za mednarodno poštenje v svrhe obnove porušene Francije. Dokler se to ne zgodi, Francija ne zapusti Ruhra.

— **Berolin, 2. februarja** (Izv.) Na Degouttov govor je govoril pruski notranji minister Severing, da nemška vlada ni dala ukaza za resistenco, ampak ta se polavlja spontano in šele nato so prišle vladne odredbe. Minister je dalje povedal, da se delavci držijo odpora pod vtiškom, da ako opuste svoj odpor, ne bo poznal militarizem nobene meje več. Med francoskimi in nemškimi industrijalci se ne pripravljajo nikaka pogajanja.

— **Essen, 2. februarja** (Izv.) V ruhrskem zasedenem ozemlju se nahaja celokupno 20.000 železnih vagonov. Francoske oblasti skušajo urediti normalni železniški promet. Vse železniški park je razprostrt na prosti prillike 200 km.

— **Essen, 2. februarja** (Izv.) Prihatalo poročila, da je francoska vlada napravila neoficijalne korake pri angleški vladi, katero je opozorila na to, da takoj umakne akcijo v ruhrskem ozemlju, če pade kabinet dr. Cuna, za katerim stoji nemški veleposlanec. Francoska vlada je dalje pripravljena razpravljati vprašanje o dovolitvi maratorija Nemčiji na podlagi francoskega načrta. Francija bi izpraznila vse ruhrsko ozemlje razen Essena.

— **Frankfurt, 2. februarja** (Izv.) »Frankfurter Zeitung« so francoske oblasti v ruhrskem ozemlju preprečevale za dobo enega meseca. Za dobo treh mesecev je preprečevana tudi »Deutsche allgemaine Zeitung«.

— **Frankfurt, 2. februarja** (Izv.) Pred hotelom, kjer stane francoska zavezniška misla, so bile sredi do polnoči velike demonstracije. Demonstrantje so hoteli vdreti v hotel, kar pa je policija preprečila.

— **Düsseldorf, 1. februarja** (Havas.) Odcepitev Ruhrja se je končala brez incidentov. Samo v Düsseldorfu je bil aretiran ravnatelj telefonske postaje in dva uradnika, v Duisburgu pa ravnatelj brzajavnega urada.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 3. februarja** (Izv.) Danes borza ni poslovala.

— **Curich, 3. februarja** (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 5.10, Berlin 0.015, Amsterdam 209.50, Newyork 5.325, London 24.86, Pariz 33.—, Milan 25.55, Praga 15.40, Budimpešta 0.023, Bukarešta 2.50, Varšava 0.015, Dunaj 0.007425, avstr. žigosane krone 0.0075, Sofia 3.15.

— **Curich, 2. februarja** (Direktno) Zagreb 5.051, Dunaj 0.0073, Berlin 0.0145, Praga 15.30, Milan 25.41, Pariz 31.45, London 24.85, Newyork 5.3325.

Sokolstvo.

— **Ljubljanski Sokol** (Narodni dom) priredi tudi letos, zvest svojim starim običajem, na pusti torek dne 13. februarja, maskarsdo v vseh prostorih Narodnega doma. Predpriprave so v polnem teku. Glede mask, se lahko vsak, ki ima namen posetiti to prireditev informira dnevno med 6. in 7. zvečer na galeriji v telovadnici. Ker je število vstopnic omejeno, opozarjamo že danes na predprodajo, ki se vrši v soboto dne 10. febr. od 5. do 7. pop., v nedeljo dne 11. febr. od 10. do 12. dop., v ponedeljek dne 12. febr. od 5. do 7. in v torek dne 13. febr. od 10. do 12. dop. Vstopnina v preprodaji za člane sokolskih društev Din. 10 za nečlane Din. 20. Pri blaginji na dan prireditve brez izjeme Din. 20.

— **Ljubljanski Sokol** vabi člane Gospodarskega odbeka na važen sestanek v torek 6. t. m. ob 8. zvečer v odborovi sobi v Narodnem domu.

— **Ljubljanski Sokol** ima danes t. l. v nedeljo dne 4. t. m. svoj reden občni zbor ob pol devetih v društveni telovadnici v Narodnem domu z dnevnim redom: 1.) čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora, 2.) poročila funkcionarjev, 3.) izprememba društvenih pravil, 4.) volitve in 5.) slučajnosti. — **Odbor.**

— **»Sokole«** v šiški. Prednjaški zbor javlja, da ima telovadbo od 5. februarja dalje: ženska deca v ponedeljkih in četrčkih od 5.15 do 6.30, moška deca v sredo in soboto od 5.30 do 6.45, ženski naraščaj (nižjega oddelka) v torkih in petkih od 5.15 do 6.30, ženski naraščaj (višjega oddelka) v torkih in petkih od 6.45 do 8; moški naraščaj v sredo in soboto od 7 do 8.15, članice v ponedeljkih in četrčkih od 7.30 do 9, člani v torkih in petkih od 8.30 do 10. Prednjaški zbor v sredo in soboto od 8.30 do 10. — **Zdravilo!** Prednjaški zbor.

— **Dramatični odsek sokolskega društva** na Viču vprizori v nedeljo dne 4. februarja »Snajav moja deklica«, dramo ruskega pisatelja Sjevernega. Vstopnice so v predprodaji pri br. Jeločniku v Rožni dolini in br. Uranu na Glinah. — **Začetek** točno ob osmih zvečer.

— **»Sokole«** v Štepanji vasi priredi v nedeljo dne 4. svečana t. l. v društveni telovadnici in gostilniških prostorih brata Jožeta Anžiča pri »Sorzu« zabavni sestanek, splošen s plesom in šalivo pošto. Začetek ob 16. popoldne. Prijatelji in Sokolniki naklonjeno občinstvo se vabi k obilni udeležbi. Zdravilo! — **Odbor.**

Turistika in sport.

— **Kolesarski klub »Zvezda«** priredi dne 3. februarja ob 8. uri zvečer v gostilni pri Čehovarju na Dolenjski cesti predpustno veselico. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **S. K. Slovan.** V nedeljo 4. t. m. se vrši ob pol. 10. dopoldne v Prečernovi sobi restavracije »Novi svet« na Gosposvetski cesti V

DRUŠTVENE VESTI.

OBČNI ZBOR SAVEZA DOBROVOLJCEV ZA SLOVENIJO.

Občani Saveza dobrovoljcev za Slovenijo je imel včeraj v mestni posvetovalnici svoj IV. redni občni zbor ob obliki udeležbi delegatov okrožnih klubov jugoslovenskih dobrovoljcev iz Slovenije. Zborovanje je otvoril predsednik J. Bukovec, ki je pozdravil pred vsem S. Mihaldžića, predsednika dobrovoljcev v Zagrebu, s katerim je slovenski Savez v najožjem stiku. Predsednik se je v svojem poročilu spomnil med letom umrlih dobrovoljcev, ki so v mladih letih podlegli posledicam velikih naporov v borbi za osvobodjenje. Nato so sledila obilna poročila tajnika, blaginjskega in revizijskega odbora, nakar je bil soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik prof. V. Vajta, podpredsednik dr. Mastnak in dr. Pivko, tajnika F. Gorenc in dr. Pekle, blaginjski S. Vekavrh, odborniki Krešič in Lorger in preglednika Pavlin in dr. Goršek. Priloge pozdravljaj je orisal nato predsednik zagrebskega Saveza delovanje dobrovoljcev v Hrvaški. Od 12.000 včlanjenih dobrovoljcev je 6000 dobilo zemljo, okrog 1500 pa je koloniziranih. Dobrovoljaška banka je zbrala drobni kapital dobrovoljcev in njihovih sodelavcev in s temi sredstvi omogočila uspešno delovanje agrarnih združenj. Osamosvojila je 800 obrtnikov in trgovcev-dobrovoljcev in razvila svoje poslovanje tako, da je ustanovila podružnice v Osijeku in Dugom selu. Podružnica v Ljubljani se odpravi v najkrajšem času. Z izdajo koledarja »Jugoslavija« je vršil Savez propagandno in prosvetno delo. Za politično vzgojo članov je skrbel s predavanji v svojih 68 krajevnih organizacijah in javnih skupščinah. Pri sedanjih volitvah v narodno skupščino ostajajo vsi Savezi strogo izven strankarske borbe, delujo pa z vno mo za ojačanje Glavnega Saveza dobrovoljcev za vsa kraljevina in za svoj tisk, kar je potrebno prej, predno je mogoče misliti na skupno politično akcijo mlade generacije, dočim nastopajo od sedaj samo posamezne skupine dobrovoljcev.

V nadaljnjem poteku zborovanja se je konstatiralo, da se v Sloveniji ne izvaja zakon o dobrovoljcih in se je naročilo odboru, da skupno z ostalimi Savezi pripravi dobrovoljcem točno izvajanje zakonov. Sklenilo se je, da se mora Savez za Slovenijo bolj živahno udeleževati pri gospodarskih organizacijah, ki jim je bil položen temelj v Hrvaški, Bosni in Vojvodini. Sklenjeno je bilo tudi smatrati »Naš pogled«, ki izhaja v Zagrebu, za glasilo Saveza za Slovenijo. Po rešitvi vprašanj internega značaja je predsednik zaključil zborovanje.

K temu poročilu odbora Saveza za Slovenijo bi pripomnil še sledeče: Dasi zagrebski Savez odločno stoji na stališču, ne vmešavati se uradno v politično življenje, vendar smatra za potrebno, poslati nekaj dobrovoljcev v bodočo narodno skupščino, kajti samo na ta način, tako je izjavil predsednik zagrebskega Saveza, bo mogoče vplivati na vlado, da ustreže zahtevam dobrovoljcev in jim da to, kar jim pripada. V to svrhu je bil določen pri Savezu poseben odbor, v čigar kompetenco spada področje politične akcije. Momentano so hrvaški dobrovoljci stopili potom tega odbora v kontakt z demokratično stranko, ki jim je obljubila pri predstojećih volitvah v narodno skupščino štiri mandate. Savez kot tak pa še nadalje ostane politično pasiven. Med slovenskimi dobrovoljci je nekdo sprožil misel, da bi bilo dobro stopiti v kontakt z organizacijami javnih namestencev in vojnih invalidov. Te tri skupine naj bi stopile pri volitvah kot enoten politični faktor. Ta misel pa je bila izražena samo mimogrede in o kakršni resni politični akciji med našimi dobrovoljci vsaj pri letošnjih volitvah ne more biti niti govora. Splošno pa lahko konstatiramo, da simpatizirajo vsaj vodilni krogi

gi hrvaških in sodeč po novovoljenem odboru, deloma tudi slovenskih dobrovoljcev z demokratično stranko. To pa bržkone samo vodilni krogi, ki pa v političnem življenju dobrovoljcev ne igrajo odločilne vloge, kajti med dobrovoljci je politična diferenciacija preveč očitna, da bi bilo mogoče govoriti o kakem rešenju in obširnejšem delovanju z demokratično stranko.

V sveti z ustanovitvijo podružnice dobrovoljaške banke v Ljubljani se se naglašalo, da je treba posvetiti posebno pozornost našim obmejnim krajem, kje je kapital večinoma v rokah anacionalnih elementov. — »Lovski društvo« ima svoj letošnji občni zbor določen na 23. marca t. l. Včeraj dne se je pa vršil sestanek nasprotno, ali kakor bi se imenovali to najnovejšo lovsko strujo. Zabeležiti moramo, da se je tudi ta sestanek izvršil v znamenju stvarnosti in se izostali vsi tisti viharji, ki so grozili od gotove strani s gotovimi lovskimi nameni. Govornik tega se se mirnega sestanka je z veliko temeljitostjo razložil svoje pravne mnenje glede prenosa občnega zbora, opozarjal na eventualne posledice premirnega društvenega življenja, ki mora imeti svoje bodrilo v podobni stvarni kritiki v društvu in njegovem odboru. Drugi in občasni govorniki in šarjarske je udaril na pravo struno rekoč, da mora naše »Lovski društvo« tudi v bodoče ostati na svoji dosedanj višini, kamor ne smejo segati prepri domače politike, in sicer živahnega našega strankarstva. Kdor želi lepemu društvu dobro, naj uvaža to geslo. Kdo, pa hoče razcepiti tudi to, da se ne politično in lepo cvetočo drevesce dosedanje lovske sreče in edinstvi, ta pa naj pomni, da je velika večina vseh naših pravih lovcov pripravljena postaviti se v bran takim čisto nepotrebnim in tudi neutemeljenim, če ne že kar pri lasih privlečenim pojavom lovske nesloge. — Tako je ta sestanek izvenel v pravilnem smislu. Upajmo, da utihnejo tudi v bodoče vsi taki žalni glasje. Pač pa menimo, da bi naj poskrbelo naše lovsko društvo za natančno statistiko in pa točne podatke naših lovskih razmer. Zbrali naj bi se podatki o številu lovskih družb in njihovih članstva, lovskih uspehov leta 1921 in 1922, padlih »živalce« raznih vrst, povzraja posameznih lovišč itd. Toliko na kratko povedano, kar se da s pomočjo poročil naših društev leno izvesti v svojo popolno lovsko sliko v Sloveniji. Pa tudi lovske narodne pesmice bi kazalo zbrati s znano lepimi besedili, ker se na naših lovih, kakor znano, vlasti pri zadnjem »pogovoru« kaj rado tudi zanoje in prepeva. Menimo, da bi se prav dobro izplačalo nabrati tudi to naše krasno narodno bogastvo.

— Zanimivo predavanje v društvu »Soča«. V soboto dne 3. svečana ob predaval v društvu »Soča« g. vsenčistični profesor dr. Nešič o temi: »Pravilice o začetkih slovenskih narodov in država, na kar odbor opozarja svoje člane, prijatelje in drugo cenjeno občinstvo. Sodeluje oddelček pevskega zbora jugoslovenskih železničarjev. Začetek ob pol devetih. Vstop prost.

— Pogrebno in podporno društvo železniških in državnih uslužbencev v Ljubljani naznanja, da se vrši člansko zborovanje dne 6. t. m. ob pol 20. zvečer v salonu restavracije pri »Levu« na Gosposvetaki cesti.

— Akad. soc. pod. krožek vabi na pogovor o možnosti ustanovitve »Delavske ljudske visoke šole«, vse, ki bi hoteli in mogli sodelovati ali ki se za to velevali, vno vprašanje samo zanimajo. Sestanek se vrši v nedeljo dne 4. februarja ob 10. dop. v zbornišni dvorani na univerzi. Referira Željč Franja. cand. phil. Odbor.

— Plesni večer Zveze godbenikov za Slovenijo, dne 4. svečana ob 8. uri zvečer

v vseh prostorih hotela Union, bode nudil vsem obiskovalcem in ljubiteljem lepega plesa kar na večji užitek. V veliki dvorani bode igral za ples gledališki orkester, v restavraciji pa posebna salonska kapela. Operni orkester, ki vsak dan razveseljuje ljubljansko publiko v operi, bode to pot v službi lahke muze tudi gotovo zadovoljil plesalce. Preskrbljeno je za izborna pičca. Kakor je bilo že poročano se ta otvoritev odpravi z Dvočakovim ouverturo Carneval in nekaterimi svetovnoznanimi slovanskimi plesi. Vstopnina Din. 10 za osebo D. 25 za družino (3 osebe). Čisti dobiček prireditve je namenjen koncertnemu fondu Zveze.

— Narodna čitalnica v Spodnji šiški priredi v soboto dne 3. februarja t. l. pri Valjavcu (Reininghaus) ob 20. »Vodnikovo besedo«. Spored: petje čitalniškega pevskega zbora in šišenskega kvarteta. — Igra: Poglavlje I. II. in III. Kupleti in srečolov s prvostupni dobitki. — Čisti dobiček je namenjen knjižnici omenjene čitalnice.

— Društvo zobotehnikov za Slovenijo vabi svoje člane na četrti redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 4. februarja ob 2. uri popoldne, v restavraciji »Novi Svet«. Prešernova soba. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blaginjskega odbora. 4. Volitev odbora. 5. Raznosterosti. K obliki udeležbi vabi odbor. — Litjsko učiteljsko društvo vsled epidemije ne zboruje v šiški, ampak v Ljubljani na I. mestni dočki žoli ob že napovedanem času.

— Mesarska zadruga uludno naznanja da se vrši vpisovanje vavencev in pomočnikov v zadrugo prvo sredo vsakega meseca in sicer od 3.—4. popoldan v gostilni Peter Koška v lovski sobi.

— Ruski odbor v Ljubljani priredi v februarju v korist ruske knjižnice in revnih ruskih dijakov v Ljubljani naslednja predavanja: 1.) O molekularni energiji — predavanje s številnimi eksperimenti (dr. V. Isajević) dne 2. febr. ob 17. uri. 2.) Pomen pokristjanjenja in sprejem grško-rimske kulture za Slovane (univ. prof. M. Jasinski) dne 4. febr. (v nedeljo) ob pol 15. uri. 3.) Ruska cerkev danes in v bližnji bodočnosti (g. N. Jezerski) dne 11. febr. (v nedeljo) ob 15. uri in 4.) Revolucija v ruski poeziji (dr. N. Preobraženski) dne 17. (soboto) ob pol 8. zvečer. Prvo in četrto predavanje bosta v slovenskimi, ostala v ruščini. Predavanje g. univ. prof. M. Jasinskega bo v veliki dvorani univerze, a ostala na realni (Vegova ulica). Vstopnina 5. 3 in 1 Din. Preplačila se hvalažno sprejemajo.

— Maske-rada bančnega uradništva. Motto: Cherchez votre Coeur d'america v vseh prostorih hotela »Union« na pustno soboto, dne 10. februarja ob 19.30. Ker je vstop dovoljen le z vabilom, prosimo cenene posetnike, ki bi vabili ne bili prejeli, da javijo naslov pismeno: Družabnemu klubu bančnega uradništva, Jedraska banka, Ljubljana. — Začetek ob 20 uri: oficijelni sprejem do 20.30. Maske prosimo po možnosti točno.

— Slovensko z'arsko in tesarsko društvo v Ljubljani. Ob zelo obilni udeležbi društvenih članov na letošnjem občnem zboru je bil soglasno izvoljen ta-le odbor: za predsednika g. Tome Albin, delovodja; za podpredsednika Galiljo Simon, zidar, za tajnika Skubic Franjo, zidar, za blaginjske Svetek Franjo, delovodja. Za odbornike: Babnik Jakob, vodov. inštalater, Strupi Lojze, vodniškarski mojster, Svetek Ivan, tesar, Slabe Franc, zidar, Anžič Ivan, zidar, Blaž Rudolf, poltr, Brezovar Ivan, tesar. Za namestnike: Galiljo Rek, zidar, Devetak Fran, zidar, Gorenc Fran, delovodja.

Bufoin Jože, delovodja. Za pregl. računov: Birk Fran, delovodja. Vrhovnik Jože, delovodja, zastavonoša Babnik Ivan, zidar. Za veselilni odsek: načelnik Merlak Anton, delovodja. Opaža se, da vlada med domačimi zidarji in tesarji zelo veliko zanimanje za društvo ter je upanje, da se ono povzdigne zopet na svoje namenu odgovarjajoče mesto. Letos praznuje društvo svojo 25 letnico dne 3. avgusta, na kar odbor opozarja vse člane prost pa tudi vsa prijateljska društva, da to vpoštevajo in ne prireajo na ta dan veselje. Društva pa želeča pri slavnosti sodelovati so vabljena in dobrodošla vnaprej ter prosimo tozadnih prijav. Pozivamo vse člane pevce, da se javijo ob nedeljah v društvenem lokalu, kjer se prične s poučevanjem petja. Tudi nečlani društva se sprejemajo v pevski zbor. Društvene članarine se je določilo za redne člane 10 Din letno, vajenci 5 Din letno, podporni člani 25 Din letno. Prosimo g. podporne člane, da nam za naprej članarine ne odročajo ter ostanejo še nadalje društvu nakloneni. Članarina se bo v kratkem osebnopobirala. Redni člani na plačilo vsako prvo nedeljo v mesecu do 30. junija t. l. Opozorja se tudi da so za pobiranje članarine enosno novih članov samo pole z podpis novega odbora veljavne. Odbor.

— Občni zbor Sloveškega ženskega društva se vrši v nedeljo 4. t. m. ob 16. popoldne na magistratu. Članice, udeležite se za zanesljivo!

— Poročno društvo kr. poštnih in brzojavnih nižjih uslužbencev za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, vabi člane na izredni občni zbor, ki se vrši dne 17. februarja t. l. ob šestih zvečer v dvorani pismonošev na glavni pošti. Ako ne bi bil isti ob šestih sklenjen, se vrši eno uro pozneje drugi, ne glede na število članov. — Odbor.

— Pevsko društvo »Zerje« priredi koncert a pesmo jutri v nedeljo dne 4. t. m. ob 16. pri M. J. J. Strupcu v Vižmarjih. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Lovski ples, ki je bil sinoči v Narodnem domu, je bil izredno številno posečen. Ohranil si je svoj dober sloves še izza prejšnj let. Zabava je bila nepriliceno domaća, da je prišel vsak na svoj račun. Plesalo se je mnogo. Jedila so bila okusna, pijača izborna.

Narodna občnina.

— Podružnica Sv. Cirila in Metoda v Kečevu ima svoj redni občni zbor dne 18. febr. 1923 ob 10. uri dop. v gostilni pri Belionu v Kečevu z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo odbora, 2. volitev novega odbora, 3. služajnosti.

— Jugoslav. Matica v Ptutu ima svoj redni občni zbor dne 24. t. m. ob 20. uri v Nar. domu. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora, 2. Tančno poročilo, 3. blaginjskovo poročilo, 4. Volitev novega odbora 5. Slučajnosti.

Razne stvari.

— V avtomobilu preko Sshare. Francoska avtomobilska tvrdka Citroen je izdelala posebne vozove, s katerimi je družba turistov pod vodstvom Haardta in Andouin - Dubreulla nastopila pot preko neskončnih pustnih severne Afrike. Ti avtomobili so opremljeni z vsem, kar je potrebno za uspešno kljubovanje vremenskim nevarnostim, posebno peščenim zametom, vročini, terenskimi težkočam, roparskim napadom divjih plemen itd. Vozovi počivajo na treh oseh in nizka kolesa zadnjih

dveh osi so zvezana, kakor pri tankih, s širokimi jermenji, ki morajo biti iz najboljše materiala, da vzdrže vožnjo preko ostrega peska in razbeljenega skalovja. Z ozirom na te jermene so jih Francozi krstili za »gosenice« (autochenilles). Ekspedicija je odpotovala 17. decembra iz Tugurta v Algeri ter je dospela 7. januarja v Timbuktu. Potrebnovala je torej za 3200 kilometrov dolgo pot 21 dni, dočim potrebuje karavane, ki pa na poti vedno izgube nekaj velblodov, nad tri mesece. — Tako je avtomobil, ki je v velikih mestih že skoro docela nadomestil konja, izpodril slednji tudi »ladjo puščave«. Izza bližnje dobe so velbloda častili vsi narodi, ki so imeli kedaj posla v krajih, kjer je desle odpovedalo vsako drugo prometno sredstvo. Danes piše o pariški listi nekrolog velblodu, prijatelju človeka. Moderna tehnika, ta sovražnica vsega starodavnega in naravnega, mu je zadalila smrtni udarec. Oni francoski slikarjev, ki se nazivljejo orientalisti, dast narisati slikajo pečeno pokrajine zapadne Afrike, žalujejo za velblodom, ki je bil mnogokrat edina živa točka njihovih stvaritev. Alphonse Daudet piše, da je za taraskonskim Tartarinom, ko je zapuščal Afriko, skočil njegov velblod v morje. Tolike prisrčnosti od avtomobila ni pričakovati.

Poizvedbe.

— Zgubila se je sinoči od 6. do pol 7. zvečer od deželne bolnice do mestnega magistrata listnica z vsoto okrog 1200 K, v kateri se je nahajala tudi nabiralna pola odbora za prenos v Judenburg padlih vojakov. V njej sta bila tudi dva pisma iz Amerike. Pošten najditelj naj listnico odda proti nagradi v upravnistvu »Slov. Narodae«.

— Izgubila se je na »Lovskem« plesu zlata broša k narodni noši. Najditelj se prosi, da jo izroči proti nagradi v upravi »Slov. Narodae«.

— Pri franciškanskem mostu je g. Viktor Zalaznik našel nekaj denarja. Lastnik naj se zglozi Emoska cesta 21.

— »Podoficirsko« podporno društvo Ljubljanske garnizije priredi dne 4. febr. t. l. ob 20. uri v prostorih Narodnega doma »v Ljubljani« »Podoficirski ples«. K udeležbi prireditve, vabijo se vsi bivši dalje služujoči podoficirji, vsi rezervni oficirji in uradništvo.

Glavni urednik: RASTO PUSTOSLEMSEK. Odgovorni urednik: VALENTIN KOPITAR.

Preda se hiša

na prometnem prostoru v večjem industrijskem kraju Slovenije, pripravna za obrt. Stanovanje takoj na razpolago. Ponudbe na upravo »Slov. Narodae« pod »Stanovanje/1202«.

14letnega učenca

SPREJME Iv. MALEŠIČ ml. trgovina z mešanim blagom v Metliki. 1173

Na stanovanje z zajtrkom

SE SPREJME GOSPOD. Naslov pove uprava »Slovenskega« Narodae. 1430

Uradnik večje parne žage

ŽELI MESTA pri kakem lesnem podjetju za takoj ali pozneje. — Ponudbe pod »Februar/1180 na upravo »Slovenskega Narodae«.

Iščem mesto unpravitelja

VEČJEGA POSESTVA. Verziran sem v vseh panogah kmetijstva. — Nastop event. takoj ali 1. marca. — Ponudbe pod »Upravitelj/1181« na upravo »Slovenskega Narodae«.

Iščem osmošolca,

ki bi poučeval latinščino dečka v prvi gimnaziji. — Ponudbe pod »Latinščina/1126« na upravo »Slovenskega Narodae«.

Ljubkega, dvomesečnega

zdravega fantka ODDAM dobri rodbini za svoga. — Ponudbe pod Zvonimir/1177 na upravo »Slovenskega Narodae«.

SPREJME SE

izprašan podkovski kovač, zanesljiv z daljšo prakso. — Ponudbe s spricvali poslati na pošto predal 74 Celje.

Radi selitve

se oddarja dva čistokrvna FOX-TERIERA, pet mesecev stara. Oče in mati pri pasji razstavi dobila nagrado. — Naslov pove uprava »Slov. Narodae«. 1155

Franja dr. Tavčarjeva naznanja v svojem ter v imenu rodbin dr. Tavčar, Arko, Martinak in dr. Jenko, da je naša ljubljena teta ozir. stara teta

Josipina Arce

zasebnica

danes ponoči po kratki mučni bolezni, v starosti 80 let, boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne bo v ponedeljek, dne 5. t. m. ob. 3. iz hiše žalotsi, Breg št. 8, na pokopališče k Sv. Kristofu.

LJUBLJANA, dne 3. februarja 1923.

Globoko potrli naznanjamo žalostno vest, da nas je naš nad vse ljubljani edini sin, odnosno brat, stric in svak, gospod

Elija Viljem Traun

notarski kandidat

danes po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v cvetni mladosti 28 let za večno zapustil.

Pogreb dragega rajnika bo v nedeljo dne 4. t. m. ob 2. uri pop. iz hiše žalosti v Tobalni ulici št. 5. na pokopališče na Viču pri Ljubljani.

V Ljubljani, dne 2. februarja 1923.

Žalujoči rodbini Traun in Rabič.

Telefon št. 451

A. ROSA, AUTOZAVODI, Ljubljana

Poljanska c. 69

Trgovina z avtomobili, stroji in tehn. potrebami. — Izdelava in zaloga nadomestnih delov. — Z najmodernejšimi stroji opremljene delavnice.

Reparature avtomobilov, motorjev in strojev vseh vrst. — Prevzema strojanja, trezanja, oblijanja in avtojen. varenja. — Za izvršena dela jamstvo.

Najmodernejša in največja parna vulkanizacija. — Posebnost: Novoprojektiranje starih avtoplaščev. — Prvovrstno izobraženo delavstvo.

Gospa išče službe

kje zunaj za vse. — Ana Osterman, Kongresni trg 16, II. nadst. 1131

Na dobro domačo hrano

SE SPREJME VEČ GOSPODOV. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1123

Jurista išče za takoj

Industrijsko podjetje. Ponudbe na VINKO MAJDIČ, KRANJ. 1193

SPREJMEM TAKOJ**izvežbano prodajalko**

mešane stroke. Plača po dogovoru. — I. KRAŠOVIC, trgovec, žalec. 1175

Usnjarna se da v najem

ali PRODA, prostore za gostilno, po dogovoru tudi prodaja; poleg tega se ISČE KOMPANJONA za zgradbo žago in mlina. — M. KOZOLE, Rajhenburg 84. 1136

Dobro hrano in stanovanje

pri boljši rodbini, ozir. vdovi brez otrok v sredini mesta ISČE trgovca. — Ponudbe pod »Trst/1133« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Iščem vrtnarja,

vsakega gojenja cvetlic, sadnega drevja in zelenjave. Nastop 1. marca t. l. Neoznačeni imajo prednost; stanovanje je prosto. — Ponudbe z izpričevali in zahtevno plače je poslati na upravo lista pod »št. 235/1174«.

Knjigovodja-bilancist

z daljšo prakso pri raznih velepodjetjih, popolnoma zmožen vseh knjigovodskih sistemov, ISČE PRIMERNE SLUŽBE. Gre tudi na deželo. Nastop takoj. — Ponudbe pod »Priden/1196« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša blaga soproga ozir. mati, gospa

Josipina Goričnik

previdena s tolažili sv. vere, v 78. letu danes mirno preminula. Pogreb drage pokojnice se vrši 4. t. m. ob 9. na pokopališču župne cerkve sv. Nikolaja.

Bohinjska Bistrica, 1. februarja 1923.

Žalujoča rodbina.

Zahvala.

Vsem, ki so sočustvovali z nami ob priliki prerane smrti našega nenadomestljivega soproga, očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Lovro Schiffrerja

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo darovalcem prekrasnega cvetja in onim, ki so ga spremili v tako častnem številu na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 3. februarja 1923.

Žaljoči ostali.

Zahvala.

Za ljubeznive izraze sožalja ob priliki težkega udarca, ki nas je zadel in za častno spremstvo na poslednji poti naše ljubljene soproge, matere, stare matere in tače, gospe

Marije Ebner

izrekamo tem potom vsem prijateljem, znancem in udeležnikom svojo najsrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 3. februarja 1923.

Rodbina Ebner.

Zahvala.

Jug. akad. društvo „Triglav“ v Zagrebu naznanja žalostno vest, da je njegov član, gospod

Franc Slanc

cand. ing. for.

dne 31. januarja v Ljubli preminul. Časten mu spomin!

Odbor.

Pletilni stroj št 10

SE PRODA.

Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1134

Stare kovine

(bakar, medenina, aluminij itd.) KU. PUJE PO NAJVIŠJIH CENAH v vsaki množini železninske trdka BREZNIK & FRITSCH, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1139

Radi družinskih razmer ISČE SLUŽBE

mlada učiteljica.

Vajena vsakega dela v gospodinjstvu. Gre tudi k manjšim otrokom; samo da najde zavetje in doma pri dobrosrčnih ljudeh. — Ponudbe po »Marljiva/1139« na upravo »Slov. Naroda«.

šivilja, ki bi opravljala ob enem šiviljo, mesto sobarice, ŽELI VSTOPA pri boljši rodbini v Ljubljani ali Mariboru. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe pod »šivilja«, pošto ležeče, Velenje. 1184

Francozinja, izprašana na pašču, riški univerzi, poučuje svoj materinski jezik. — Konverzacija, slovnica, literatura. — Ponudbe pod »Parizanka/1197« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Na prodaj zemljišče

kot stavbišče za hišo, skladišča ali tovarno v Ljubljani na prometnem kraju. — Pismene ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Stavbišče/1190«.

Prodaja se trgovina

mešanega blaga in deželnih pridelkov na Hrvaškem v bližini železniške postaje; letni promet 2.500.000 K. — Ponudbe pod »Hrvatska/1179« na upravo »Sl. Naroda«.

Prodaja se nov ročni voziček

na štirih kolesih; velikost 1 meter 20 cm. — Rožna dolina 139. 1124

Kletar išče službe

s 1. marcem pri kaki vinski veletrgovini. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Kletar/1182«.

Prodaja se zelo dober čelo.

Istotam SE SPREJME DVA DIJAKA NA STANOVANJE IN HRANO. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1192

SPEJME SE TAKOJ

izkušen in zanesljiv kurjač, ki bi bil po možnosti tudi izkušen ključničar. Reflektira se le na starejše delavce s prvovrstnimi spričevali. — Ponudbe poslati na pošto predal 74. Celje. 1147

Nogavice

v veliki izbiri in po najnižjih cenah izdeluje stojno pletilstvo

N. GROEGER,

BEGUNJE 23 PRI LESCAH. 1143

Družabnik (-ca).

Trgovina, na 50 let obstoječem prostoru, z modno obrtjo, ISČE v svrhu povečanja trgovine, kapitala zmožnega družabnika (-ca). Pismene ponudbe pod »TAKOJSEN NASTOP/1043« na upravo lista.

Prevzamem trgovino

na prometnem kraju s stanovanjem V NAJEM; stopim tudi kot družabnik v že dobro vpeljano trgovino mešanega blaga s 300 tisoč kronami z osebnim sodelovanjem. — Ponudbe pod »Trgovina s stanovanjem/1178« na upravo lista.

Svarilo.

Izjavljam, da nisem plačnik za dolge, ki bi jih eventualno hotela napraviti moja žena Marija Maver kjerkoli ali komurkoli brez mojega pooblastila.

ANTON MAVER, trgovec, Celovška cesta 26. 1101

Vile, hiše, parcele posestva, gozdovi, tovarne, prostori za industrijsko podjetje itd. NAPRODAJ. Pojasnila daje FRANC SCHANTTEL, konces. posredovalec, Mestni trg 18/I. 1171

Na prodaj

maska (bojna), sablja, par elegantnih jahalnih čevljev, nove citre in zbirka mineralij. — Poizve se v Slomškovi ulici št. 14, I. nadstropje, desno, od 11. do 12. ure dopoldne. 1122

Knjigotržca

resnega, izvrstnega, veččega hrvaškega (slov.) in nemškega dopisovanja ter izbornega v papirni stroki sprejme v stalno namestitev knjižara L. Weissla naziv. Filip Lipičič i drug v Bielovaru.

V svrhu povečanja že obstoječega in zelo dobičkanosnega industrijskega podjetja, katero ima veliko bodočnosti in je prvo v Jugoslaviji, SE ISČE tihi družabnik s 300.000 D.

Obratni prostori za povečanje na razpolago. — Samo resne ponudbe je vposlati na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Tihi družabnik 1891/1185«.

Prodaja se posestvo

v Halozah, okrog 400 oralov zemlje s hišo, hlevi, gospodar-kim poslopji in kletjo, radi zapuščinskih razmer. Poi orala vinograde, 6 oralov njiv, 12 orolov travnikov in sadonosnikov in 20 oralov gozda v dobrem stanju, primerno za posek, drv, stavbe. Cena 17.000 Din. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Haloze 1132«. 1132

Resna ženitna ponudba.

Dobro situiran trgovec želi resno posnanstvo z odlično devočko ali vdovo brez otrok od 30 do 40 let staro, ki bi bila prijetne zunanosti, čiste preteklosti, zdrava, domače lepo in nežno odgojena, dobra gospodinja. Muzikalna ima prvenstvo. Pogoj je medsebojen dogovor.

Pismene ponudbe s sliko in točno adresno na Milan Ivković, Novi Sad, Kralja Petra ul. 1. — Diskrecija zadržana. 1183

Prodaja se posestvo

ali tudi ZAMENJA za hišo v Ljubljani z lokali. Nahaja se v prometnem kraju blizu železniške postaje na Kranjskem. Obsega: gozdove, travnike, njive, vrtove in pašnike, v skupnem obsegu 14 ha 77 a, 53 m². — Ponudbe pod »Posestvo« na Anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 1168

Nov črni damski kostum

se za 800 dinarjev PRODA. Iz prijaznosti pri tvrdki BERNA TOVIČ, Mestni trg. 1165

Eleganten siv kostim

PRODAJE SE. — Cena 750 Din. Upititi kod PAULIN, Trg Tabor br. 6, pritl. 1167

KUPIM

eno- ali dvodružinsko hišo,

is s takoj prostim stanovanjem, na periferiji mesta. — Ponudbe z navedbo cene na upravo »Sl. Nar.« 1161

Gospodična išče sobo

S HRANO ali BREZ NJE. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Sobica/1156«.

Odda se takoj sobo

s posebnim vhom in električno razsvetljavo v novi vili SOLID- NEMU GOSPODU. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1164

Dve starinski sliki

(potres) SE PRODA. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1170

Velika graščina

z 2000 orali njiv in gozdov, krasnim parkom, gospodarskimi poslopji, lovom itd., za 4.000.000 dinarjev iz proste roke NA PRODAJ. — Posredovalci izključeni. — Ponudbe pod »Graščina/1149« na upravo lista.

Velika meblovana soba

in KABINET, pripravna tudi kot pisarna, v sredini mesta, se takoj ODDA. Najemnina leto naprej. Ponudbe pod Mesto/1158 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Železniški uradnik

(penzioniran), prvovrstni tarifer, verziran v carinskih zadevah, ISČE SLUŽBE. — Ponudbe pod »Komerčijalist/1157« na upravo »Slov. Naroda«.

Enonadstropna hiša

z dobrodočo, staroznano gostilno in trgovino v sredini mesta Ljubljane, se po ugodni ceni PRODA. Poizve se pri: Anončni zavod Drago BESELJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1163

Prodaja se pohištvo

ene sobe za samca ro jako zmerni ceni. Ogledati si je mogoče vsak dan od 9. do 12. in od 2. do 4. v skladišču »Balkan«, Dunajska cesta 33. 1154

Sena

zdravega, slavonskega, najbolje vrste, jednakoernega, iz lastnih travnikov prodaja na kompletne vagone po umerjenih cenah

Braća Myohl,

Novi Gradiska. 1151

Soba išče

mlajši bančni uradnik. — Ponudbe je vposlati na upravo »Slov. Naroda« pod »šifro »Lepa soba/1153«.

Ceno prodam

fino DAMSKO srebrno zapestno URO. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1162

Makulatur papir,

ČASOPISE, ITD. pri bližno 2000 kg ima na drobno ZA PRODATI Hinko HUMER, Sv. Križ pri Litiji. 1146

Kupim decimalno tehtnico

za 1000 kilogramov. — Ponudbe v pošti predal št. 127. 1129

Skladišče

v izmeri 80—120 m², če mogoče s hlevom, se išče v najem, event. se vzame v zakup dverišče, kjer bi se mogla sezidati skladišče. Kupi se tudi sklo dišno stavbo primerna parceli. Ponudbe pod »Zračno skladišče« na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3, I.

Ponudim neobvezno:

Pristno haloško vino lastnega pridelka, letnik 1922 po 14 do 16 kron liter.

Letnik 1921 po 27 do 30 kron liter — netto cassa brez odbitka od 56 litrov višje proti vpošiljavi sodov. KARL KASPER, Ptuj.

Potnika

če mogoče z znanjem kemične, produktne in barvne stroke išče tvorniško podjetje v Celju. Samo res spretni gospodje naj pošljejo ponudbe pod »št. 1135« na upravo Slov. Naroda. 1135

Preselitev trgovine.

Vsem cenjenim starim kakor tudi novim odjemalcem naznanjam, da sem opustil na Vodnikovem trgu št. 2 trgovino s špecerijskim in mešanim blagom ter z današnjim dnem otvoril isto

na Sv. Jakoba trgu št. 4

Postregel bodem vedno solidno ter z dobrim in cenanim blagom.

Se priporočam

Viktor Šober

Stanojević, Miljković & Komp.,

u Zagrebu, Boškovičeva ul. 31. Pošt. pretinac 254.

Glavno zastupstvo

Hofherr, Schrantz, Clayton, Schuttleworth.

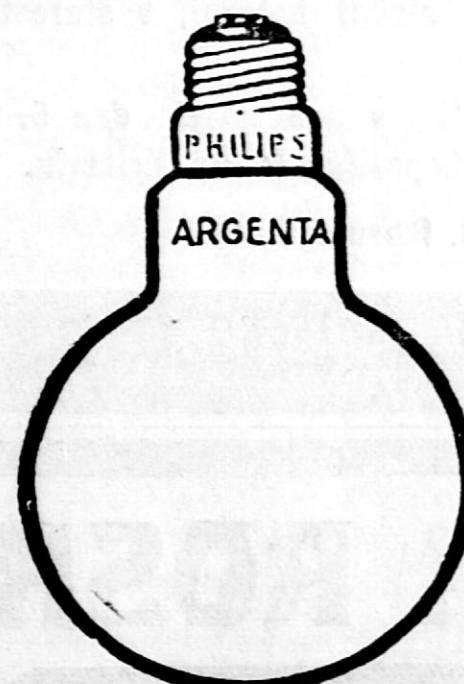

Stalno skladišče

gospodarskih strojeva

Parne vrtarke garniture za loženje uglienom i drvima ili slamare samovozne parne vrtarke garniture, prevozne vrtarke garniture sa motorom na benzin, vrtarke garniture sa špricilikama za peronosnora, motori na drveni uglien (Saugas-motori), stabilni ili prevozni vitlovi, vjetrenjače za žito, triebre plugovi, silalnice kostice za travu ili za žito, zubalja, sje-karice, ramla za kukuruz, žrvnjeve, mlinski, preše za sijeno i slamu.

PHILIPS

ARGENTA

Najboljše peči sedanosti so emailirane

LUC-ove peči

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.

trgovina stavbnega materijala

Prešernova ulica LJUBLJANA Prešernova ulica

Stroj za lomljenje kamenja.

Potrebujemo že rabljen stroj za lomljenje kamenja s kapaciteto 3-4 m² na uro. Ponudbe na Industrijsko-Gradjevinškom A. D. „Inženjer“ Zemun.

I. jugoslovanska tvornica rinič in kljukic za čevlje

je začela obratovati

v Stražišču pri Kranju

ter se priporoča vsem cenj. trgovcem za obilna naročila.

924 Ivan Prešern, Kranj.

Pension vila Sofija

na otoku Rab (Arbe) Dalmacija

najkrajše 2000 m od Adria, vila v neposredni bližini borovog gozda

Najlepši izleti po morju in suhem

Direktni pogled iz sob z balkonom na morje

Priznana izvrstna kuhinja — zmerno cene

Natančna pojasnila daje restavracija južni keletvor Zagreb

Prostovoljna javna dražba

pohištva (postelje, žimnice, kipi, stoli, umivalniki, mize, garniture, omare) enega venecianskega lestence in razne druge stvari, se bo vršila v ponedeljek 5. februarja 1923 ob 2. popoldne na Valvazorjevem trgu št. 7-II., nadstr. levo.

Prodajam ali zamenjam

enonadstropno novo hišo z velikimi prostori od 500 m² sposobno za vsako industrijsko ali drugo podjetje, stanovanje takoj na razpolago; hiša se nahaja v eni v eni najprometnejši ulici Zagreba, cene 700.000 Din. V slučaju dam tudi v najem za 10 ali več let. Kupcu ni treba vse kupnine položiti. Vpraša se Hotel Štrkelj, seba št. 7.

Kupujemo bukovo ogije

za takojšnjo ali poznejšo dobavo, posamezne vagone kakor tudi cele partije. Prevzem in plačilo pri nakladni postaji. — Ponudbe na

Carbolag d. d.

Zagreb 1, poštni predal 74.

ELIN, družba za električno indust. d. z o. z.

ELIN gradi električne centrale.

ELIN proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke.

ELIN projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi z elektrotehniko.

Tehnične pisarne in zaloge:

LJUBLJANA, Dunajska cesta, palača ljubljanske kreditne banke, MARIBOR, Vetrinjska ulica 11

Mestno županstvo Kočevje

razpisuje službe občinskih stražnikov.

Prejemki, ugodnosti in dolžnosti iste, kakor jih predvideva organizacijski statut za kr. varnostne straže v Sloveniji, razglašeno v Uradnem listu št. 73—1921.

Samci, poštenci, trezni, energični, zmožni slovenskega in nemškega jezika, od 24 do 35 let stari, naj vložijo takoj prošnje s sledečimi prilagami: Krstni list, domovnico, navedbo sprave ter kratek opis življenja in službovanja.

Po enoletnem zadovoljivem službovanju postane služba definitivna.

Vse pravne posle in trgovska ter druga zastopstva

BEOGRADU

prevzema in najtočnejše izvršuje FRAN KOLAR, nadsvetnik finančnega ministrstva v o., pisarna za pravne svete in zastopstva v finančno-upravnih zadevah v Zemun, Markovičeva ulica 2—II.

Zastopa in posreduje v finančnih in upravnih zadevah pri Drž. Svetu pri vseh ministrstvih, uradih, oblastih, konzulatih, kakor pri: prošnjah, pritožbah, opombah in kazenskih zadevah, davkih, monopolih, trošninah, prisilnih prispevkih, cesijah, vizumih, opcijah, ...

Brzojavni: KOLAR ZEMUN

Klaviro

upravlja in popravlja

solidno in točno

ter gre tudi na deželo.

Feliks Povše

Ljubljana

Tržakova c. 45

Sprejme se

starejša ženska moč

katera je zmožna voditi malo trgovino.

Pojasnila daje F. B., Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Tambure

prvorazredne i bezprikorno po

koekane, preizvaja na veliko

P. BOGDANOV & Co., SISAČ.

Solidno ojenot Tržitve cijenike.

Izvršujem plašče, kostume, to-

plaste, alate itd. točno in

po najnovejši modi. Fina izdelava.

Cene solidne.

ANGELA KONIC, modni atelje

Spodnja Šiška, Knežova ul. 235/I.

836

Alojzij Arhar

elektrotehnično podjetje

LJUBLJANA, Spodnja Šiška,

Sv. Jerneja cesta 47.

Prevzemna vsa v to stroko spadajoča

del, kakor tudi vse nove napeljeve

daljnovodov in taktelacij. — Se pri-

poroča cenj. obširno.

805

Lokomobila „Lanz“

2034 HP SE PRODA ali ZAME-

NJA za 60 HP. PRODA SE tudi

manjši PARNI KOTEL, prime-

ron za sušilnice ali mlekarne. —

Pojasnila daje Ivan Ogrin, Gruber-

jevo nabrežje 8.

1045

Prodajam enonadstropno hišo z

lokalom, obstoječa iz

treh stanovanj, z vrtom in vodo-

vodom v hiši, pripravna za vsako

trgovino ali obrt v Novem mestu.

Zamenja se tudi za malo pose-

stvo s trgovino na deželi pri farni

cerkvi. — Naslov pove uprava „Slo-

venskega Naroda“.

853

PRAVE JAKOBI

antinikotin stročnice št. 3

v zalogi pri

EMIL DOBRIČU, Ljubljana

PREŠERNOVA ULICA.

Vsaka množina i razpologo.

dokler traja zaloga.

712

Staro ljubljansko vino.

Letnik 1921, prvorazredna kvaliteta,

ca. 200 hl ter ista množina letni-

ka 1922. SE PRODA. Kupci, ki

vzamejo tudi letnik 1922, imajo

prednost. Cena in pogoji pri vi-

nogradniku in trgovcu

IVANU VESELIČU V ORMOŽU.

320

ABADIE

cigaretni

LIPA-MILL

konfekcijski papir

glavna zaloga A. Lampret, Ljub-

ljana, Krekov trg 10.

682

Velika zaloga klobukov in slam-

nikov se dobi pri

Franc Cerar

lovnar v Stebu pošta Domžale

Prevzemajo se tudi stari klobuki

in slamniki v popravilo pri Ko-

vavečih in Tršan v Ljubljani, Pre-

šernova ulica št. 5.

Sprejemamo v orodo.

Zaloga v Celju Gosposka ul. 4

SALAMA

prve vrste

sveže blago

povsem zrelo

dobavi se

povsod

I. hrv. tvornica

salama, sušenega

mesa in masla

M. Gavrilović

Tržakova c. 45

Vžigalna vrstica

(Zündschnur) NAJCENEJE PRI

TVRDKI

I. RAZBORSEK.

ŠMARTNO PRI LITJI.

Prodajam 2000 kg suhih gob

(JURČKOV). — Pisemne ponudbe

pod »Prima blago/1075« na upravo

»Slovenskega Naroda«.

PRODAM TAKOJ

hišo s trgovskim lokalom

IN VRTOM ob glavni cesti blizu

postaje. Cena po dogovoru.

Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 1098

Prvorazredni trčan med

POSILJA po 30 Din za kilogram

Čebelarstva podružnica

v Črni pri Prevaljah.

922

Rabljene britvice

(Gilette, Mame, t. d.) SE SPREJEMAJO

V ELEKTRIČNO BRUSENJE v dro-

geriji I. C. KOTAR, Wolfova ulica 3

in v drogeriji Anton KANČ. Židov-

ska ulica 1. — Zunanja naročila hitro

in točno.

1108

RADI SELITVE

prodajam enodružinsko hišo

Z VRTOM v Ljubljani. — Cena

105.000 dinarjev. Stanovanje kup-

cu zagotovimo tekom enega me-

seca. — Naslov pove Anončni zavod

Drago Beseljak, Ljubljana Sodna ul. 5.

Mizarji pozor!

Ponudite 500 do 1000 komadov

kompletnih klosetnih desk iz bu-

kovega lesa, politiranih. Kratak

dobavni rok. — Ponudbe pod »Kon-

kurenčna cenae na Anončni zavod

Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5.

RADI SELITVE

prodajam večjo trgovsko hišo

na prometni točki sredi Ljubljane.

Kuncu po dogovoru lokali in skl-

adišča na razpologo. — Ponudbe pod

»Zmerna cenae na Anončni zavod

Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5.

Želim prevzeti

v našem restavracijsko ali bolišo,

dobro idočo gostilno na prometnem

kraju v bližini mesta. Tudi letovišče in

trgovina nista izključena za takoj ali

pozneje. Ponudbe s navedbo kavelje in

najemnine pod »M. T. 25« pošto ležeče.

Dr. Ing. Miroslav Rasal

obširno poverjeni stavbni inženjer in

mestni stavebenik

Ljubljana, Gradiska št. 13.

Stavbno podjetje in teh-

niška pisarna za beton-

ske, železobetonske in vo-

dne zgradbe, arhitekturo

in vsakovrstne visoke

stavbe.

sv. trikot. — Predložitev.

Meško kolo, zelo lahko, skoro

nov, SE PRODA

Sv. Petra cesta 13/I.

1072

Iščejo se spretni šivilje

za belo perilo in obleke. — Naslov

pove uprava »Slov. Naroda«.

1082

Iščem srednješolca,

ki bi poučeval srbohrvaščino in

računstvo. — Ponudbe pod »Srbo-

hrvaščina/1071« na upravo lista.

PRODA SE

enodružinska hiša.

Stanovanje dobi kupec v maju.

Pozive se: Novi Vodmat 186.

1067

Odda se enemu ali dvema dja-

z koma DOBRA HRA-

NA z LEPIM STANOVANJEM.

Naslov pove uprava »Slovenskega

Naroda«.

1081

60 klatfer lepih bukovih

drv ter en vagon smre-

kovih desk ima naprodaj

FRANC ŠUSTERŠIČ, Svetje 7

p. Medvode.

1068

ODDAM TAKOJ

veliko mesečno sobo

z eno ali dvema posteljama, poseben

vhod, električna luč, račno, zdravo,

lep razgled na periferiji mesta. —

Naslov pove upravo »Slo. Nar.« 1074

Gospodična z nekoliko izobraz-

be, ZELI VSTO-

PITI V SLUŽBO k enemu ali

dvema otrokoma; gre tudi kot

družica h kakim starejšim dami.

Dopisi na upravnistvo pod »Veselj-

1088« na upravo »Slov. Naroda«.

Delniška zavarovalna družba

ISČE ZMOŽNEGA

knjigovodjo-bilančnika.

Ponudbe s navedbo zahtevkov na

poštini predal št. 4, Ljubljana, glavna

pošta.

1080

20.000 kron nagrade

dam onemu, ki mi preskrbi prazno

sobo ca. 26 m², če mogoče s kabi-

netom. Tudi na periferiji mesta.

Samo pisemne ponudbe pod »Tako-

je na Anončni zavod Drago BESELJAK,

Ljubljana, Sodna ulica 5.

1104

Zemljišče poceni naprodaj!

11.548 m² veliko, leži ob deželni

cesti Ljubljana-Smartno, je odda-

ljeno 500 m nad poljsko šolo,

ozlroma pol ure od ljubljanske

glavne pošte. Cena 100.000 Din.

Naslov: Mirko Stefanović, Gorupova

ulica 3, II. nadstropje.

1003

Kupi se hiša

ali vila

v Ljubljani, kjer bi bilo pristo kako

stanovanje. Ponudbe s navedbo cene in

kraja pod »Prosto stanovanje 1099« na

upravo Slov. Naroda.

1099

2500 dinarjev

nagrade

kdor mi preskrbi v mestu stanovanje v

novi hiši ali vili z najmanj 3 sobami in

drugimi pritlikinami. Ponudbe pod šifro

»Nagrada 1097« na upravo Slovenskega

Naroda.

1097

Kraljevski

Holandski Lloyd

Redni brzi poštini parobrodi od Amster-

dama in Cherbourga za

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Mon-

tavideo in Buenos Aires.

Vsa potrebna navodila daje

Kraljevski Holandski Lloyd

zastopnik za Jugoslavijo

Banka d. d.

Zagreb 33.

Redni parobrodi Redovni, Zagreb.

1071

Izvanredno popravljani

LOKOMOBILI

promptno sa stanice Zagreb

i Ljubljana

Wolff	HP	Wolff	HP
1908	10/20	1914	62/80
1908	15/25	1920	70/100
1917	20/32	1913	85/110
1912	24/40	1912	100/150
1903	30/50	1919	130/150
1920	40/50	1908	150/200
1921	54/75	1916	350/480

Lanz	HP	Lanz	HP
1912	10/20	1916	50/70
1912	15/25	1921	60/90
1917	20/30	1914	70/110
1918	22/35	1909	85/120
1912	26/42	1913	100/130
1912	34/49	1921	170/235
1914	38/57	1910	260/330

Vrščadi i samohodni lokomobili

svih veličina. — Lokomobi

kovski 22, 32 cm. — Jednogi-

dišne i trošničkovo jamstvo. Prvoraz-

redno generacijo popravljani,

savjesno i iskušni. — Loženje

svakim gorivom.

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 5.

Prodajam se velika hiša

v Šoštanju tik kolodvora, priprav-

na za tvornico ali veletrgovino.

Naslov pove uprava »Slo. Nar.« 1030

PRODA SE

pianino prvorazredne tvrdke,

skoro nov. — Naslov pove upra-

va »Slov. Naroda«.

1060

Hrano in stanovanje

ISČEJO TRIJE DIJAKI.

Ponudbe s navedbo cene na upravo

»Slov. Naroda« pod »Tri 1016«

Ugodno se prodaj nova hiša

Z VELIKIM VRTOM v Sp. Šiški.

Cena 160.000 Din. — Naslov pove

uprava »Slov. Naroda«.

1089

Kot postranski zaslužek

daje v prodajo vino in žganje proti

proviziji vpeljanemu trgovskemu po-

niku v Sloveniji dobro vpeljana vin-

ska trgovina. Ponudbe pod »Postra-

ski zaslužek/1053« na upravo lista.

Mesta gospodinje

želi vdova brez otrok, srednjih let;

ima veselje do obrti. Ima nekaj pre-

moženja; Plača postranska stvar. Po-

goj: dobra oskrba. — Ponudbe na

upravo »Slov. Naroda« pod »Dobra

gospodinja/1020«.

Iščem posojilo

v znesku 200.000 do 250.000 kron na

hišo in trgovino na deželi, vredno en

milijon kron. Plačam 15 % obresti.

Vknjižba na prvo mesto za dve leti,

drugo po dogovoru. — Ponudbe pod

»Sigurnost/1087« na upravo »Sloven-

skega Naroda«.

V službo se sprejme priden, trezen

dobro izurjen ključavničar.

Prednost imajo samci ter tisti, kateri

imajo izpit kurirski ali strojniški.

Ponudbe na: KNEZOVO OSKRBN-

STVO KONJICE.

1086

Mala trgovska hiša

v Šoštanju pri kolodvoru na pro-

metni cesti SE PRODA za 150.000

dinarjev. — Povprašati pri g. Josip

Mazeju, bančnem uradniku v Šošta-

nju.

1031

Pristno rženo moko,

enotno, imamo na razpologo in

iščemo stalnih odjemalcev.

Tv. I. J. Rojc, Selo pri Ljubljani.

Tel. 250.

1051

Pozor!

Produktivna zadruga čevljar-

jev v Ljubljani, Hrenova ulica 4,

razpisuje mesto prodajalca usnja

za takoj. Prednost imajo le tisti,

ki so v tej stroki že izurjeni. Po-

nudbe naj se pošljejo na zgoraj

navedeni naslov.

1058

Nadželstvo.

TRGOVCI POZORI

Resni reflektanci!

Prodajam takoj

PO JAKO UGODNI CENI na novo

opremljeno, garantirano dobro uspe-

vajajo TRGOVINO v sredini večje

ga trga v Sloveniji. Nad trgovino sta

novanje s 6 sobami, 2 kuhinjska sta-

koj na razpologo, zraven veliko go-

spodarsko poslopje, 3 velika skladi-

šča, nova velika dvorana, velikim

dovoznim dvoriščem z dvema veliki-

ma vrtoma, električna razsvetljava,

podjaki, s inventarjem v trgovini ali

brez njega, ob glavni cesti, pet minut

oddaljeno od kolodvora; na željo tudi

zavnik in gozd. — Ponudbe na upra-

vo »Slovenskega Naroda« pod »Stro-

ga bodočnost/993«.

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnije so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazi!

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih stojev potni.

F. BATJEL, LJUBLJANA, STARI TRG 28

Sprejemajo se v polno popravilo za umetne in ogledne in poskušanje avtomatov, otroški vozički, šivalni in razni stroji.

„TRIBUNA“

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta 4 — Zvonarska ulica 1.

Jetika!

Dr. Pečnik ordinira za jetične izven torika in petka vsak dan v St. Jurju ob južni železnici pri Celju. Citajte njegove 3 knjige o jetiki! 7927

Zaloga pohištva

izdelava vseh vrst blazin, žimnic, perne, divanov, otmari in vsa spadajoča tapetniška dela po najugodnejših cenah. V zalogi imam tudi morsko travo. Peter Koba, zaloga pohištva in tapetniška delavnica, Kranj. 10784

MARASKINO MORPURGO

Čašica tega delikatnega likerja je nepopisen užitek!

Priporočamo!

COGNAC DALMATIA MEDICINAL in druge izbrane likerje, žganja, ekstrakcije in sirupe.

PRVA ODLIKOVANA DALMATINSKA PARNA DESTILACIJA

V. MORPURGO, SPLIT

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovnova 9.

Iščemo starejšega strokovnjaka

Velika domača zavarovalna družba v Beogradu išče za filijalko v Sloveniji, katero ustanovi v Ljubljani, strokovnjaka, starejšega, samostojnega delavca — kot šefa biroja — Plača dobra. Pismene ponudbe Ljubljana, Hotel Union, soba št. 9.

CUNARD LINE

Najhitrejši parobrodi sveta. Direktni potniški tovorni in expresni promet

iz Hamburga in Cherbourga za Ameriko in Kanado

4 dimniki 5 1/2 dni. Lastne kabine, za potnike III. razreda. Potniki sprejmo izkušeni uradniki do luke Vkrčanja, in jim prožijo v vsakem pogledu dragovoljno vsako pomoč. Navodila daje: Cunard Line

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Jugoslavenska banka d. d., Zagreb

Glavno zastopstvo za Slovenijo: Ljubljana, Kolodvorska ulica 26

Brzojavni naslov: „Cunard“

G. F. Jurasek
uglaševal glasovnih
v Ljubljani
Wolfova 12.

zvršujem uglaševanja ter popravila glasovnih harmonijev specijalno strokovno, točno in ceno.

Peter Semko

I. jugoslovanska barvarila, krznarstvo in strojarstvo

Ljubljana, Krležova ulica 7.

Barva lisičje kože, katere izdeluje v najmodernejši garniture. Prevzema tudi vsa popravila v moderniziranje.

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8.

Krovci, stavlji, galanterijski in okrasni klepari

Instalacija vodovodov.

Popravljanje strojev. Kopalnice in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Prava turška električno pražena in mleta

kava

zajamčeno popolnoma čista in odlikovana z zlato kolajno, se dobi vsak dan vsake najceneje samo pri tvrdki Jovo R. Jovanović, Tuzla (Bosna). Razpošiljamo v poštnih zavetih od 5 kg naprej po povzetju. 3048

Anton Steiner

mestni tesarski mojster
v Ljubljani

prevzame vsakovrstna tesarska dela, kakor strešne stole, kupole, stolpe, mostove, vrtnice itd. Parna žaga z vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

Gradbeno podjetje

ing. Dukić & drug

Ljubljana,

Bohoričeva ulica št. 20

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Pletenine

kakor jopice, zimsko perilo, nogavice, rokavice v veliki izbiri pri

A. Sinković nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Iv. Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu Ustanovljena l. 1867

Vezanje poudarja brezplačno

Posamezni deli toles in šivalnih strojev. 10 letna garancija!

Pisalni stroji „Adler“

Centri zastoni in franko. Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Wellenrad. Začasno znižane cene.

Družba „Lilija“ Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telef. 220

Prodaja bukovich drv

na debelo in drobno, žaganje drv, dostava na dom. 10144

Vreče,

rabljene in dobro ohranjene

KUPI

Jos. Bahovec, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 7. 410

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica

IVAN BRICELJ, Dunajska c. 19, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerno. 433

Premog in cement

stalno v zalogi pri

H. Petrič, Ljubljana, Dunajska cesta 33. Tel. 366.

Skladišče „Balkan“.

Vsakovrstni vozovi združenih obrtnikov

stalno v zalogi pri Martinu Mali, sedlarju in ličarju avtomobilov v Domalah. Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v Ljubljani na Ambroževem trgu (St. Peterski most). Sprejemajo se popravila in v zameno. 10654

Predpust 1923

SVILA za plesne obleke

KREP „ „ „

ATLAS „ „ „

BATIST „ „ „

ETAMIN „ „ „

ROKAVICE za dame in gospode

NOGAVICE za dame in gospode

ELIDA toaletni izdelki

LJUBLJANA

MESTNI TRG 10

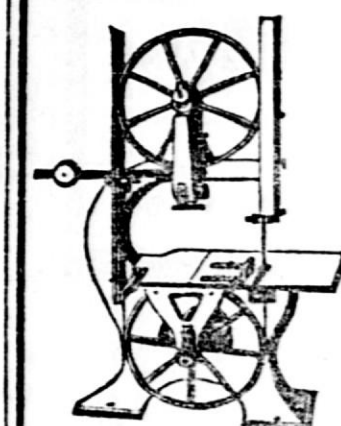
Lisičje kože

In kože vseh vrst divjačin kupuje

:-: L. ROT, krznarstvo :-:

Ljubljana, Gradišče št. 7.

Zaloga, izdelovanje in barvanje kožuhov.

Polnojarmenik

(Vollgatter), žagne naprave in stroje za obdelovanje lesa vsake vrste, najnovejša konstrukcija, dobavi takoj po najnižjih cenah z jugoslovanskega skladišča

— WELKEWERKE, WIEN XIII. —

Breitenseerstrasse 56. 10506

POZOR! Najceneje nudi svojo bogato izbirno klobukov in čepic vseh vrst

Modni salon Stuchly-Maške

Ljubljana,

— Zidovska ulica 3. —

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Največji davki

kateri plačate Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete, zgubite denar in imate poleg tega večkrat še silnosti.

Poskusite enkrat z ilustriranim katalogom tvrdke H. Suttner, (metnik Henri Malre), Ljubljana št. 3. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, specijalne znamke „IKO“ iz lastne tvornice v Švic, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestnice, uhane, namizno orodje, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, kristna in birmška darila ter vsa druga zlatinska in srebrnina. Pa tudi porabne predmete kakor: škarje, nože, britve, lasstrižne in brivske stroje, steklorezce, doze za tobak, svečnice in smotke, nažigalce in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki!

H. SUTTNER, (metnik Henri Malre), Ljubljana št. 3.

Dunajski mednarodni semeni

18. do 24. marca 1923

Najugodnejša nakupna prilika za vse stroke

4000 razstavnikov iz tuzemskega in od zunaj

Vsa pojasnila daje Wiener Messe A.-G., Wien VII, Messepalast, ter oficijalna pojasnevalnica v Ljubljani, avstrijski konzulat, Turjaški trg 4

Vsako množino ŽLAHTNEGA KOSTANJEVEGA LESA

za takojšnjo in poznejšo dobavo kupijo najboljši ceni tvrdka FRAN OSET, Vransko pri Celju ter prosi ponudbe franko vagon z navedbo množine.

Jadranska banka - Beograd.

Delniška glavica: Din 60,000.000.- Rezerva: Din 30,000.000.-

Podružnice:

Bled, Caviat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov za brzojave: Jadranska.

Afiliirani zavodi:

Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82, New-York City.

Banko Yugoslavo de Chile, Valparaíso, Antefogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.